

Jí² gasii¹ in San Pablo tíi²i 'in tsá² jai² líi² Jesucristo 'in néei¹ Roma

Síi²i Poo² 'e jí² lo tya' tsá² néei¹ Roma

¹ Jna-a, Poo², síi²na 'e jí² lo tyi'naa' 'in néei¹ Roma. Jmóo³oo jiin¹³ la to² tyu² Jesucristo. Joon Dios Jmii²¹ gatyii¹³in jna 'e líi¹na apóstol tya'a. Joon gatø¹²ø Dios jna 'e cwóo³oo júu³ tyú² tya'a tya' xiiala itiin¹³ tsá².

² Joon ni jí² tya' Dios 'e gajmaa¹a 'in tsá² 'in nigacwo²o júu³ tya' Dios la mo jéei¹, Dios ga'íi²i júu³ la mo jéei¹ cwáain¹ tya' 'e júu³ tyú² do. ³ Joon 'e júu³ do faa²¹a cwáain¹ tya' Joon¹ Dios Jesucristo 'in líi¹i Ña'ñu¹u'. Joon cwáain¹ tya' 'e gacwéi¹ 'in Jesucristo lo juncwii²¹ galíi¹i jún² tya' 'líi²¹² róøi¹³ David. ⁴ Pe joon mo gajii¹in jee²¹² 'líi²¹² gajmaa¹a 'in Espíritu Tyú² tya' Dios júu³ 'e Joon¹ Dios 'ii, 'in líi¹ to² fee¹gi 'ii. ⁵ Joon coon¹³ 'e gajmaa¹a Jesucristo 'wii²¹² tyii¹ ga'ii¹³na'a 'e 'iin²¹²in Dios Jmii²¹ jna'a joon 'e cwoo²¹o'o júu³ tya'a la caain²¹ ni cwoo¹³ juncwii²¹ 'e liseein²¹ 'in jo¹ líi²in joon jmáa¹a nuu¹³u. ⁶ Joon 'naa' líi¹naa' tsá² 'in niganúu²un 'e júu³ do, joon Dios tø¹²ø 'naa' 'e lín²naa' tsá² tya' Jesucristo.

⁷ Síi³na 'e jí² lo tyi'naa' 'in néei¹ Roma 'in Dios 'iin²¹²in joon gatø¹²ø 'e lín²in tsá² tya'a. Mí³ii

tyani Dios Ñu^{1u} joongi Ña'ñu^{1u} Jesucristo 'e cwauncwaa³ⁱ 'naa' joon 'e seen²¹naa' 'e tyú².

Tin²¹²in Poo² tsafee¹³ⁱ 'in néei¹ Roma

⁸ Nifu, coon¹³ 'e gajmaa^{1a} Jesucristo 'wii²¹² tyi' 'iin²¹²na cwóo^{3oo} 'maai¹³ Dios Jmii²¹ 'wii¹³ jileei²¹ 'naa' tsu la caain²¹ juncwii²¹ faa^{21a} tsá² xiiala jai² líi²naa' Dios. ⁹ Joon Dios ñi^{1o} xiiala tii¹³-tsii 'naa' coon¹³ júu³ tyú² tyiia. Joon ce caain²¹-tsii jmóo^{3oo} la to² tyu² Dios, cwóo^{3oo} júu³ cwáain¹ tya' Jón^{1on}. ¹⁰ Mí³ⁱⁱ tyani Dios wa'a lí² gó^{3oo} yajø^{2na} 'naa' coon¹³ 'e 'yaa¹-tsi Dios tsu ningóo¹ 'áai¹ 'e 'iin²¹²na gó^{3oo}. ¹¹ Tsu 'iin²¹²na gó^{3oo} wa lí² cwóo^{3oo} 'naa' coon²¹ 'e uncoon¹³ 'naa' 'e lí² ngí²naa' 'e tyú²gi coon¹³ Dios, joon 'e seen²¹naa' 'e tá²gi taain²¹²-oo' coon¹³ 'e jai² líi²naa'. ¹² Pe fo^{3oo} 'e lí² tya¹-tsi' la 'oo²¹ yii-a' coon¹³ la jai² líi²naa' la líi² jna'a.

¹³ Tsaru^{1u}, 'iin²¹²na 'e liñí² 'naa' 'e 'láai² naa¹³ ga¹-tsii wa igó^{3oo} yajø²¹²na 'naa' pe ca nano jo mo gali³ⁱⁱ gó^{3oo}. Niga¹-tsii gó^{2oo} wa lí² 'iin³ to² júu³ tyiia jee²¹² 'naa' la nigalí² 'iin³ to² li catyiia². ¹⁴ Tsu jna-a tii^{2na} fuu^{212uu} jilee²¹mo tsá², la tsá² néei¹ fuu²¹ si moo²¹ 'ee, 'in 'øøi²¹-tsi si jo 'øøi²¹-tsi 'ee. ¹⁵ Joon tsu cwáain¹ tyiia nináa¹ tyú² tyiia icwo^{3oo} 'naa' 'in néei¹ Roma 'e júu³ tyú² tya' Dios tya' xiiala itiin¹³ tsá².

Untyú¹ Dios tsá² jii¹³ coon¹³ 'e jai² líi² tsá²

¹⁶ Jo fa¹ⁱⁱ líi^{2na} júu³ tya' Dios 'e jmoo^{1o} tiin¹³ tsá² tsu 'e júu³ lo 'ii²¹ tya' Dios 'e jma¹ tiin¹³ jileei²¹ tsá² 'in jai² líi². 'E júu³ lo ijmá¹ tiin¹³ tsá² Israel

nifu pe jmá¹o jon tiin¹³ tsá² 'in jo seein²¹ Israel. 17 Joon 'e júu³ lo 'e²e jna' 'e jmoo¹o Dios tyú¹ tsá² jiin¹³ coon¹³ 'e jai² líi² tsá². Tsu jin²in ni jí² tya'a: "Jileei²¹ 'in 'ii²¹ Dios coon¹³ 'e jai² líi² iseen²¹mo coon²¹ tóø²mo."

Tsaa² tya' tsá²

18 Joon née³oo' i'é² Dios, 'in tyíin¹ ña'fú², wúu¹ 'áai¹ 'in 'eei¹ 'ii joon jmoo¹o 'e gó². Coon¹³ 'e gó² jmoo¹o 'in tsá² no jñi²¹mo 'e jai² tya' Dios. 19 Tyú² ñii¹ 'in tsá² no jilaa²¹ 'e lí² cwii¹in tsá² Dios tsu ña'a Dios niga'e² 'ii. 20 Tsu lí²-i liñi¹ tsá² 'e jo jnéi¹ tya' Dios coon¹³ jilaa²¹ 'e gajmaa¹a Dios. Ca mo garón¹ juncwii²¹ liñi¹ tsá² tyú² 'e Dios 'ii joon 'oo¹ 'ii²¹ tya'a coon²¹ tóø²mo. Joon coon¹³ la joon jo lí² wa jo tsaa² tya' 'ido sá². 21 Xuñi¹³ 'in tsá² do galicwii¹mo Dios la joon jo mo gaun'goo²¹o 'ii 'ido lawa Dios jon'gi nigacwo¹o Dios 'maai¹³. Xujoon li' ga'laa²¹ 'wii²¹² 'i¹-tsi 'e jo 'ee to² 'í³. Galinuu¹gi 'e gó² 'e 'øøi²¹-tsi. 22 Jin²in 'in tsá² no 'e ñii²¹²-tsi pe coon¹³ la joon galí¹i tsá² caa²¹mo. 23 Joon gaunsi²i 'e 'ya²gi tya' Dios Jmii²¹, 'in jo tyéi¹, tya' dioses jmee¹i tsá² 'in líi¹i la líi¹i tsá², 'in tyéi¹. Joon ca dioses tya'a 'in líi¹i la líi¹i joo²¹ tsí² cwáa¹, si mi²¹ 'ee, si joo²¹ ti tyún² ti² 'ee, gajmee¹i 'in tsá² do.

24 Tsu 'wii¹³ joon gatúu²mo Dios Jmii²¹ 'ii ilii¹i 'in tsá² do jmáa¹a jiin¹³ 'e gó² la tí²-tsi. La joon gajmaa¹a jilaa²¹ 'e gacwo¹o tsá² fa'ii²¹ coon¹³ la jaain²¹ la jaain²¹ 'in catyaai². 25 Gatúu²mo Dios Jmii²¹ 'ii tsu 'wii¹³ jo jo¹ galí²i 'e jai² tya' Dios pe jo¹o galí²i 'e júu³ tajuu²¹ do. Joon 'in tsá²

do gaun'goo²¹o joon gajmaa¹a n^{uu}¹³u 'e gajmaa¹a Dios la 'iⁱ¹³ 'e un'goo²¹o Dios Jmii²¹. jJiin¹³ 'ii-o 'e tíⁱ²i 'e un'goo²¹o tsá² coon²¹ tøø²mo! Amén.

26 Tsu 'wii¹³ joon gatú^u²mo Dios Jmii²¹ 'in tsá² do 'e jmáa¹a jJiin¹³ la 'iin²¹²in yaai 'e cwo¹o tsá² fa'íⁱ²¹. Joon ca tsamí² gaunsíⁱ²i 'e jmoo¹o la tíⁱ²i jmáa¹a coon¹³ tsañ^{uu}¹. 27 La joon jon tsañ^{uu}¹ gatú^u²o jmoo¹o la tíⁱ²i jmáa¹a coon¹³ tsamí² joon suun¹mo tsañ^{uu}¹ ruu²¹i. Joon tsañ^{uu}¹ jo jmáa¹a la 'oo²¹ 'ii 'e cwo²o fa'íⁱ²¹ tsá². Joon moo¹ taa²¹²i 'e iní²i wúu¹ 'wii¹³ 'e gó² jmoo¹o.

28 Joon tsu 'wii¹³ jo 'iin²¹²in 'in tsá² do licwii¹ingi Dios Jmii²¹, nigatú^u²mo Dios 'ii 'ilí² jmáa¹a 'e jo tíⁱ²i jmáa¹a. 29 'In tsá² 'in líⁱ²i la joon sirøø¹i jilaa²¹ 'e gó² jmoo¹o: 'láa¹a coon¹³ tsamí², joon sóo²-tsi, joon suun¹mo 'e sá² tya' tsá² xeei²¹. Sirøø¹i 'e tsí² wúu¹i 'ido, joon tsá² 'in jngaai¹³ tsá² 'ii, joon ngí¹ to² 'noo¹ mii¹³, joongi tajúu³i. Joongi faa²¹a 'e gó² tya' tsá², jmaa¹a júu³ 'atsaa²¹. 30 Cwo²o tsaa² tsá² xeei²¹ 'uui²¹ joon 'e¹mo Dios, joon ungoøø¹i tsá² xeei²¹ joon jmoo¹o jløø³ joon 'gøøi¹³ 'áai¹ júu³ tya'a. 'In tsá² la 'ii jooi²-tsi jmáa¹a 'e gó² joon jo jmáa¹a n^{uu}¹³u tsacøøi¹³ tya'a. 31 Tsá² 'in jo 'øøi²¹-tsi 'ii, jo untsiin¹ júu³ tya'a joon 'wa²-tsi joon jo ñii¹i xiiala jmaa¹a fee¹-tsi tya' tsá² xeei²¹, jo lii¹i jmáa¹a 'wo²-tsi tya' tsá² xeei²¹. 32 Tyú²-u ñi¹ 'in tsá² lo to² gatyú² Dios, ñi¹o jon 'e tíⁱ²i júuin² 'in jmoo¹o 'e gó² lo pe jo 'ee líi¹ 'ee jmoo¹-o jJiin¹³ la jmoo¹o do. Joon ca jløøi¹³ wa ní² 'iin jmoo¹o la do-o jon.

2

Dios jmaa¹a 'ii'²¹ 'e la jai'²

¹ Tsu 'wii¹³ joon 'nu-u, doñi'in lí¹u'u, 'in jmaa¹o 'ii'²¹ tya' tsá² xeei'²¹ jo lí² wa'a jo taa² tyi'i sá². Tsu mo jmoo²¹o 'ii'²¹ tya' tsá² xeei'²¹ 'e piin²¹² 'woo²¹o tsu jmoo²¹o jiin¹³ la jmoo¹o 'ido. ² Pe née³oo' 'e jmoo¹o Dios 'ii'²¹ røø² mo 'íi'² júu³ tya' 'in gajmaa¹a 'e gó² do. ³ ¿Ti lí²u 'e láa²u 'e 'ii'²¹ ijmáa¹a Dios tya' tsá²? Tsu 'nu-u jmoo¹²o 'ii'²¹ tya' 'in tsá² do 'in jmoo¹o 'e gó² pe jmoo²¹o jon jiin¹³ la jmoo¹o 'ido. ⁴ ¿Ti jo tsáai¹-o'o 'e tyú² jmoo¹o Dios tyi' 'e 'wo²-tsi 'wii²¹² tyi'? ¿Ti jo ñi'²¹i 'e 'wo²-tsi Dios 'wii²¹² tyi'i 'e jmáa¹a 'e jaa²¹-o'o coon¹³ Dios? ⁵ Áai¹ 'wa²-o'o joon jo mo gajoo²¹-o'o joon coon¹³ la joon unfee¹gi'i 'e wúu¹ imóo¹³o mi tí² jmi²¹² ijmá¹ Dios 'ii'²¹ røø²¹, ⁶ mo cón² Dios tya'a la coon²¹ nigajmaa¹a tsá². ⁷ Pe icwó² Dios coon²¹ juncwii²¹ 'e taa²¹a coon²¹ tøø²mo jileei'²¹ 'in ga'no'² 'e 'ya'²gi tya'a, joon 'in 'í² júui³, joon 'in ga'no'²o 'e taa²¹ coon²¹ tøø²mo coon¹³ 'e tyú² 'e nigajmaa¹a. ⁸ Pe 'nii'²¹-tsi Dios i'e'²e 'ii' wúu¹ 'in 'iin²¹²in jiin¹³ 'ña'a, 'in jo jmoo¹o nuu¹³ la jai'¹ jiin¹³ jmaa¹o nuu¹³an tya' jilaa²¹ 'e gó². ⁹ Joon ilisá² wúu¹ joongi fa'í³ tya' 'in jmoo¹o 'e gó² joon nifu tya' tsá² Israel pe ilisá²-a jon tya' tsá² 'in jo seein²¹ Israel. ¹⁰ Pe la joon jon icwo'² Dios 'in jmoo¹o 'e tyu 'e 'ya'²gi tya'a coon¹³ yu júu³i joon iliseein²¹ tyú²-u nifu tya' tsá² Israel pe la joon jon ilí² tya' tsá² 'in jo seein²¹ Israel.

¹¹ Tsu jo jmoo¹o Dios coon²¹ la jaain²¹ la jaain²¹ tsá², coon²¹ røø²¹mo jilee'²¹mo tyaní'i. ¹² Jileei'²¹

'in ga'no² tsaa² jo mo galicwii¹i 'e ley tya' Moisés jo ijmá¹ Dios 'ii'²¹ tya'a coon¹³ 'e júu³ taa¹³ ley do pe jo sineei¹³ tsalín²mo lí 'ii'²¹. Pe jilee²¹ 'in ga'no² tsaa² galicwii¹i 'e ley tya' Moisés do ijmá¹ Dios 'ii'²¹ tya'a jiin¹³ la jin² ley do. ¹³ Tsu 'in tsá² 'in nuu¹un 'e ley tya' Moisés do pe jo jmoo¹o, jo untyúí¹ Dios 'ii'. Untyúí¹ Dios jiin¹³ 'in tsá² do 'in jmoo¹o nuu¹³un 'e ley do. ¹⁴ Tsu mo jmoo¹o 'in tsá² jo seein²¹ Israel jiin¹³ la to² tyu² ley tya' Moisés, xufiin¹³ jo cwii¹i 'e ley do, 'e lí² lawa ley tya' 'ña'a. ¹⁵ Joon coon¹³ 'e jmoo¹o do lí² lawa toon¹on 'e ley do tsi alma tya'a. Joon mi tí² jmii²¹² ilisá² 'ii'²¹ tya'a 'e 'i¹-tsi 'ña'a icwó¹o tsaa² si faa²¹a 'wii²¹² tya'a 'ee. ¹⁶ Joon jmii²¹² joon ijmá¹ Dios 'ii'²¹ jilaa²¹ 'e gajmáa¹a tsá² 'uui²¹ coon¹³ 'e gajmaa¹a Jesucristo. Joon 'e 'ii'²¹ ijmáa¹a ilí¹ la lí 'e júu³ gacwó² jna tya' xiiala itiin¹³ tsá².

Xiiala lí¹i tsá² Israel coon¹³ ley tya' Moisés

¹⁷ Pe 'nu-u fu²'u tsá² 'e lí¹u'u tsá² Israel, joon 'i¹-o'o 'e coon¹³ ley tya' Moisés do iseen²¹mo'o tyú²-u joon unjløøi¹³ 'wo'o coon¹³ Dios tyi'i. ¹⁸ Ñí²-o'o 'e 'yaai¹-tsi Dios joon 'e ley do 'e² 'nu tyí¹³i 'e tyiin²gi. ¹⁹ Joon coon¹³ 'e 'øøi²¹-o'o lí²u 'e lí²i 'u uncoon¹³on 'in tsá² 'in jo cwii¹in Dios tyi'i tsu 'in tsá² do lí¹i lawa tsá² tiui² jo ñí² xiiafu tsalín². Lí²u 'e lí¹u'u lawa jí² coo²¹ tya' tsá² néei¹ lí nuu²¹. ²⁰ Lí²u 'e lí¹i 'u cwo²¹o cwáain¹ 'in báí¹ joon lí¹u'u tifo² tya' xuui²¹². Tsu 'i¹-o'o 'e coon¹³ 'e ley do 'oo²¹o jilaa²¹ 'e jai² 'e 'øøi²¹-tsi tsá². ²¹ Joon 'nu-u 'in 'e² tsá² xeei²¹, ¿'ee lí'i jo 'e²e 'wo'o? 'Nu-u

cwo²¹o júu³ tya' Dios 'e jo jmá¹a tsá² 'uun²¹, ¿'ee li'i jmaa²¹a 'uun²¹ 'wo'o? ²² N_{u-u} foo²¹o 'e jo li² fee²¹i tsá² tsamí² tya' tsá² xeei²¹, ¿'ee li'i jmoo²¹o la joon 'wo'o? N_{u-u} gali'e¹mo'o dioses 'in jo jai² tya' tsá², ¿'ee li'i 'úun²¹un 'e sá² cwo¹ tya'a? ²³ Unjløøi¹³ 'wo'o coon¹³ ley do pe ifaa²¹ tsá² gó² tya' Dios tsu 'wii¹³ jo jmoo²¹on la to² tyu²u 'e ley do. ²⁴ Tsu ni jí² tya' Dios jin': "In tsá² jo seein²¹ Israel faa²¹a gó² tya' Dios tsaa² tyi'naa'."

²⁵ 'E la ja²mo 'íi³mo to² 'wa'a líi¹i tsá² li² circuncidado. (øøi²¹-tsi tsá² 'e li² do 'e gacwo²o Dios Abraham mo ga'íi²i júu³ jai² tya'a do. Gatuu¹u loo²¹ yu' cúun¹ xuui²¹².) 'Íi³mo to² 'e li² do wa'a jmá¹ tsá² nuu¹³un 'e ley tya' Moisés do. Pe wa jo jmá¹ tsá² nuu¹³un 'e ley do 'e lí¹ lawa jo 'ee galíi¹ 'e li² do. ²⁶ Joon wana jmoo¹o tsá² jiiin¹³ la to² tyu² ley do pe jo mo ga'ii²¹i 'e li do ilíi²in tyani Dios lawa galí¹ 'e li² do tya'a. ²⁷ Joon 'in nigajmaa¹a nuu¹³un 'e ley do, fiin¹³ jo ga'ii²¹i 'e li² do, ijmáa¹a 'ii²¹ tyi'i 'in niga'ii²¹ 'e li² do pe jo gajmaa²¹a nuu¹³un fiin¹³ 'oo²¹o 'e ley do toon¹on ni jí². ²⁸ Joon jon' tsá² Israel la jai² 'ii 'in niga'ii²¹i jiiin¹³ 'e li² do ngú¹ taan²¹²in. Joon 'e circuncisión la jai² jon' jiiin¹³ 'e li² do 'e jmá¹ tsá² coon¹³ ngú¹ taain²¹² tsá². ²⁹ In tsá² 'in líi¹i tsá² Israel la jai² líi¹i la joon coon¹³ 'e 'i¹-tsi. Joon 'e circuncisión la jai² li la li coon²¹ to² gajmaa¹a 'in Espíritu Tyú² tya' Dios coon¹³ 'e 'i¹-tsi tsá² jon'on 'e loo²¹ itú² tsá² do la to² tyu² ley. Joon 'in líi¹i circuncisión la jai' jon' wa' 'ii²¹ tsá² 'ii pe Dios 'in 'ii²¹ 'ii.

3

¹ Wana la joon, ¿'ee to² 'e jmaai¹ wa'a líi¹ tsá² tsá² Israel si 'ee to² 'íi³ 'ee wa'a líi¹ tsá² lí² circuncisión? ² 'Áa¹ mo 'íi³ to² líi² na joon tya' 'láai² 'iin¹³. Nifu gacwo¹ o Dios 'in tsá² Israel do 'e júu³ tyá² tya'a. ³ ¿'Ee líi² u? Wa mo jo gajai² galíi² 'in líi¹³ 'in tsá² do, ¿ti líi² u 'e coon¹³ la joon jo iuntsiin¹ Dios 'e júu³ ga'íi² do? ⁴ Jo lí² la joon! Tsu Dios ijmaa¹ a la jai² xufin¹³ jilee²¹ mo tsá² tajúu³ i. Tsu ni jí² tya' Dios jin² in:

Ijin² in tsá² 'e jai² jilaa²¹ 'e nigafaa¹³ a,
joon mi jmá¹ tsá² 'ii²¹ tyi'i icwo'íi¹ u'u 'in tyú¹.

⁵ Pe wana tsaa² tyi' jmaa¹ i to² 'e 'ee¹ 'e 'e jmoo¹ o Dios 'ii²¹ røø²¹, ¿ti jon' 'e gó² jmoo¹ o Dios mi 'e² e jna' wúu¹? ('E fo³ oo jii¹³ la 'i¹-tsi tsá².) ⁶ Jo lí² la joon! Tsu wana lí² jmá¹ Dios 'e gó², ¿xiiala lí² jmá¹ 'ii²¹ tya' tsá² taan²¹² in juncwii²¹?

⁷ Joon wana júu³ tajuu²¹ tyiia jmaa¹ i to² 'e jmoo¹ o 'ya² gi 'e jai² tya' Dios, ¿'ee lí' 'óo³ gi tsaa²? ⁸ Wa lí la joon, ¿'ee lí' jo jmoo²¹ o' 'e gó² tsu coon¹³ la joon 'e lifee¹ gi 'e tyá²? 'In líi¹³ 'in 'iin²¹² in jmá¹ 'e gó² tyii'i 'e jin² o' 'e la joon 'é² jna'a. Pe tíi² mo 'in tsá² do 'ii²¹ i 'e wúu¹ iní².

Jilee²¹ o' røø²¹ na' tsaa²

⁹ ¿'Ee líi² u? ¿Ti tyú¹ gi tyijna' 'e líi¹ na' tsá² Israel lagi 'in catyaa² do? Jo lí la joon! Tsu røø²¹ na' tsaa² la tsá² Israel lagi tsá² 'in jo seein²¹ Israel. 'E coon¹³ la joon tyu² u tsaa² to² jileei²¹ tsá². ¹⁰ Joon ni jí² tya' Dios jin² in:

Jo 'in seein²¹ 'in tyú¹ tyani Dios jiiin¹³ jaain²¹ jo seein.

11 Jo 'in seein²¹ 'in 'øøi²¹-tsi. Jiiin¹³ jaain²¹ jo seein²¹ 'in 'naa¹i Dios.

12 Jilee²¹ mo ningalíin² lí' caai²¹. Jo 'ee to² 'íin³ jiiin¹³ jaain²¹.

Jo 'in seein²¹ 'in jma¹a 'e tyú², jiiin¹³ jaain²¹ jo¹ seein²¹.

13 'E júu³ 'e 'woo²¹ 'oo²o lí la lí 'e jma¹ 'e 'woo²¹ coon²¹ 'aa¹ tya' 'líi²¹² 'e sínó¹.

Joon coon¹³ ni sii¹³i jmo¹o júu³ tajuu²¹.

Joon lawa 'ootyí² tya' mii²¹ taa¹³a 'oo²o.

14 Jmaai¹³ júu³ 'laa²¹ coon¹³ júu³ tsii²¹² wúu¹i 'yeei²¹ 'oo²o.

15 Coon¹³ jon¹on tí² to² 'iin²¹²in jngaa¹³i tsaruu²¹i.

16 Doñixiia' tsalín² 'in tsá² do jmai² mii¹³ mo coon¹³ 'e gó².

17 Joon 'e fu¹ 'e ngí¹ tsá² 'e tyú² jo mo galicwii¹i 'in tsá² do.

18 Jo 'ee 'i¹-tsi wa' un'goo²¹o Dios.

19 Joon né²o' 'e jilaa²¹ 'e jin² 'e ley 'e sá² la mo jéi¹, jin²o tya' 'in tsá² 'in tíi²i jma¹ 'e ley do. Joon coon¹³ la joon jo lí² faa²¹gi cwáain¹ tya' tsaa² tya'a. Joon coon¹³ la joon jilee²¹ tsá² taain²¹² juncwii²¹ tíi²i 'e ilisá² 'ii²¹ tya'a. 20 Tsu Dios jo untyú¹i jiiin¹³ jaain²¹ tsu 'wii¹³ nigajmaa¹a la to² tyu² ley do. 'E ley do jmaa¹i to² jiiin¹³ 'e liné²o' 'e niga'ná²a' tsaa².

Jmaa¹a Dios tiin¹³ tsá² jiiin¹³ coon¹³ 'e jai² líi²i tsá²

²¹ Pe nano né²o' xiiala lí² untyú¹i Dios tsá² jo 'ee unjí²i 'e ley do. Joon 'e jí² 'e taa¹³ ley do joon 'e jí²

gajmaa¹a 'in tsá² gacwó² 'e júu³ tya' Dios la mo jéei¹ faa²¹o cwáain¹ tya' 'elo. ²² La lo lí² untyúí¹ Dios jileei²¹ tsá² 'in jai² líi²i. Untyúí¹mo Dios jileei²¹ 'in jai² líi² 'e gajmaa¹a Jesucristo 'wii²¹² tya'a. Joon jilee²¹mo coon²¹ røø²¹ líi¹i la jaain²¹ la jaain²¹; ²³ tsu jilee²¹mo niga'nóo²o tsaa² joon jiin¹³ jaain²¹ wa galíi¹i la 'iin²¹²in Dios. ²⁴ Pe Dios untyúí¹ tsá² coon¹³ 'e fee¹-tsi, jo 'ee gajmaa¹a tsá², tsu jmoo¹o Dios tiin¹³ tsá² jiin¹³ coon¹³ 'e gajmaa¹a Cristo Jesús 'wii²¹² tya'a. ²⁵ Joon Dios gacwoo¹i Cristo lawa coon²¹ fa¹ tya' tsaa² tya' tsá² mo gajúun²in. Joon mo jai² líi² tsá² Cristo 'íi³mo to² 'e fa¹ do. Joon coon¹³ la joon ga'e²e Dios tsá² 'e xufiin¹³ 'wó¹-tsi coon¹³ 'e tsaa² ga'nóo²o tsá² la mo jéei¹ røø²¹ 'ii²¹ tya'a. ²⁶ 'E²e tsá² jon 'e røø²¹ 'ii²¹ tya' Dios nano joon røø²¹ 'ii²¹ tya'a ciiin²¹gi mi untyúu¹i tsá² 'in jai² líi² Jesús.

²⁷ Wa líi¹ la joon, ¿ti lí² jmoo²¹o' jloo³ 'e tyú¹na'? Jo li¹i' la joon. Tsu jo mo galíi¹i' 'e tyú¹na' tsu 'wii¹³ gajmoo²¹o' jiin¹³ la to² tyu² ley do, inlii¹o' jmoo²¹o' 'e tyú¹na' tsu 'wii¹³ ja²mo galíi²na' Jesucristo. ²⁸ Coon¹³ la joon né²o' 'e untyúí¹ Dios tsá² tsu 'wii¹³ 'e jai² líi²i tsá² jo cwáain¹ cón² Dios wa nigajmaa¹a la to² tyu² ley.

²⁹ ¿Ti líi¹ Dios Jmii²¹ jiin¹³ Dios tya' tsá² Israel? ¿Ti jon' líi¹mo jon Dios tya' tsá² 'in jo seein²¹ Israel? Tyú² né²e' 'e 'ii-o líi¹i Dios tya' tsá² 'in jo seein²¹ Israel ³⁰ tsu jiin¹³ jaan²¹mo Dios seein²¹. Joon untyúí¹ Dios 'in líi¹ li² circuncisión tsu 'wii¹³ jai² líi²i joon untyúí¹mo jon 'in jo líi¹ 'e li² do tsu 'wii¹³

jai² líi². ³¹ Wa li la joon, ¿ti jo jmoo²¹o' coon¹³ 'e jai² líi²na' 'e jo 'ee to² 'í³gi 'e ley do? ¡Esa la joon! Li' cii¹³i jmoo²¹o'. Jmoo²¹o' 'e iuntsiin¹ tsá² 'e jin² 'e ley do.

4

Xiiala gauntyú¹ Dios Abraham

¹ ¿'Ee ifá³a' cwáain¹ tya' 'lii²¹² tsá² feei¹ tyi' Abraham? ² Tsu wana gauntyú¹ Dios Jmii²¹ Abraham tsu 'wii¹³ 'e tyú² 'e nigajmaa¹a lí²-i jmáa¹a Abraham 'e unjløøi¹³ 'ña'a. Pe jo lí² unjløøi' 'ña'a tyani Dios. ³ Pe ni jí² tya' Dios jin²in: “Ja²mo galii²i Abraham Dios, joon coon¹³ la joon gauntyú¹mo Dios 'ii.” ⁴ Tsu mo jmoo¹o tsá² to² 'in fi²¹² do jo cí¹ 'e 'leei¹³ tsá² do lawa' 'e 'yaa¹-tsi pe lawa'a 'e røø²¹i. ⁵ Pe wana jai² líi² tsá² Dios, 'in untyú¹i 'in røø²¹ tsaa², joon jo 'ee gajmaa¹a 'in tsá² do, pe coon¹³ 'e jai² líi² 'in tsá² do untyú¹mo Dios Jmii²¹ 'ii. ⁶ Joon 'lii²¹² David gajin²in xiiala jløøi¹³ 'in tsá² 'in gauntyú¹ Dios Jmii²¹ jmaai¹³ coon¹³ 'e jai² líi² jo 'e cwáain¹ gacón² 'e gajmaa¹a 'in tsá² do. ⁷ Tsu David do gajin²in: Jløø¹³mo jileei²¹ 'in nigajmaa¹a Dios fee¹-tsi 'wii¹³ tsaa² tya'a. Joon nigaín¹mo-tsi 'e niga'láa² 'ido. ⁸ Jløø¹³mo jon 'in tsá² do 'in jo cwáain¹ cón² Dios tsaa² tya'a. ⁹ Jo gacwó² Dios 'e lijløøi¹³ jiiin¹³ 'in tsá² 'in niga'ii²¹ 'e li² circuncisión do pe nigacwó² tya' 'in jo líi¹ 'e li² do jon. Pe gafaa¹³a' 'e nigauntyú¹

Dios Abraham tsu 'wii'¹³ jai'² galí'²i. 10 Pe né²o' 'e nigauntyúí¹ Dios Abraham la nu'gi 'e ga'ii'²¹ Abraham 'e li² circuncisión do. 11 Joon tsu 'wii'¹³ gaja'²mo galíi'² Abraham Dios gacwo'¹o Abraham 'e li² do 'e li la li coon'²¹ sello 'e nigauntyúí¹ Dios 'ii xufiin'¹³ jo galí'¹i 'e li² do. Joon coon'¹³ la joon galí'¹ 'e líi'²in Abraham 'in jmii'²¹ jon tya' jileei'²¹ 'in jai'² líi'² Dios Jmii'²¹ la jo mo ga'ii'²¹i 'e li² circuncisión do. La joon jon líi'² untyúí¹ Dios 'ii coon'¹³ 'e jai'² líi'²i. 12 Líi'¹mo Abraham jmii'²¹ tsá'² 'in niga'ii'²¹i 'e li² circuncisión do. Pe jon'on tya' 'in tsá'² do 'in ga'ii'²¹i jiiin'¹³ 'e li² do tya' cuerpo tya'a pe tya' 'in tsá'² 'in niga'ii'²¹ 'e li² do la joon jon ja'²mo líi'²i la jai'² galíi'² 'líi'²¹² tsafeei'¹ tyi' Abraham la nu'gi ga'ii'²¹i 'e li² circuncisión do.

'Ii'²¹mo tsá'² 'e júu³ ga'íi'²i Dios coon'¹³ 'e jai'² líi'²i

13 Joon Dios ga'íi'²i júu³ tya' 'líi'²¹² Abraham coon'¹³ jún² tya'a i'ii'²¹mo 'e juncwii'²¹ lo lawa coon'²¹ 'e gatíi'²i tya'a. Pe jo ga'íi'²i Dios 'e júu³ do tya' Abraham tsu 'wii'¹³ nigajmaa¹a Abraham nuu'¹³un 'e ley do, pe ga'ii'²¹mo Dios Abraham 'e tyú² tsu 'wii'¹³ 'e jai'² galíi'²i. 14 Joon wana jiiin'¹³ 'in tsá'² 'in nigajmaa¹a nuu'¹³un 'e ley do i'ii'²¹i 'e júu³ jai'² ga'íi'²i Dios jo 'ee to² 'íi'³ 'e jai'² líi'²i tsá'² joon 'ee júu³ jai'² do 'e ga'íi'²i Dios Jmii'²¹ jo 'ee to² tí². 15 Tsu 'e ley do jmoo¹-o jiiin'¹³ 'e 'e'² Dios tsá'² wúu¹; pe mo jo ley sá'² jo líi'² láa² tsá'² tya' ley.

16 Joon coon'¹³ la joon 'ii'²¹mo tsá'² 'e júu³ ga'íi'²i Dios coon'¹³ 'e jai'² líi'²i, lawa coon'²¹ 'e 'yaai¹-tsi

Dios 'e jo jnaa¹ tsá²; 'e coon¹³ la joon ilí² tya' jileei²¹ jún² tya' 'lí²¹² Abraham. 'øøi²¹-tsi tsá² 'e júu³ jai² do jon' jiin¹³ tya' 'in jmoo¹o nũũ¹³un 'e ley do, tya'a jon 'in jai² lí²i la nigajai² galíi² Abraham do, 'in lí¹i jmũ²¹ jileei²¹ 'in jai² líi² tyani Dios 'in jai² galíi² 'ii. 17 La gajin² Dios sũ²¹i Abraham do mo gajin²in: “Gajmé¹na 'nũ ilín²un jmii²¹ tsá² fúu¹.” Joon Dios do cwó²o juncwii²¹ tya' 'in najúin¹ joon jmáa¹a lisá² li jo 'e mo lisá² la mo jéei¹.

18 Jo cu²-tsi Abraham coon¹³ Dios. Joon xũfin¹³ nasuun¹mo 'e liseein²¹ yũun²¹ tya'a jo¹o galíi²i júu³ jai² gaíi²i Dios tya'a, joon coon¹³ la joon galíi¹i “jmii²¹ tsá² fúu¹”, jiin¹³ la gajin² Dios: “Jiin¹³ la tí² núu¹ la joon ilí² tí² jún² tyi'i.” 19 Pe xũfin¹³ xũũ 'ná¹gi tsín¹ coon²¹ cíein¹³ jiin²¹ jo gatũũ²¹ 'e jai² líi²i mo ga'i¹-tsi xiiati jiin²¹ ningóo¹o 'ñã'a coon¹³ tsamí² tya'a Sara do 'in nasuun¹mo 'e caan²¹in yũun²¹. 20 Jo gacu²-tsi Abraham do jon'gi wa' jo jai² galíi²i 'e júu³ jai² 'e gaíi²i Dios tya'a. Jiin¹³ jai²gi galíi²i jo cu²-tsi. Joon gaun'goo²¹o 'ido Dios. 21 Joon jo¹ galíi²i Abraham 'e lí² untsiin¹ Dios 'e júu³ jai² gaíi²i do. 22 Tsũ 'wii¹³ joon gauntyú¹mo Dios 'ii coon¹³ 'e jai² líi².

23 Joon gataan¹an Dios ni jí² 'e nigauntyúu¹i Abraham jon' jiin¹³ 'wii¹³ tya' Abraham do, 24 pe gataan¹o ni jí² 'wii¹³ tyijna' jon. Tsũ iuntyúu¹mo Dios jileei²¹ 'in jai² líi²i 'ii, 'in nigajmaa¹a jiin¹ Ñã'ñũ¹u' Jesús jee²¹² 'lí²¹². 25 Tsũ Dios gacwóo¹i Jesús ijúun¹in ityí² tsaa² tyi' joon gajmaa¹a jiin¹ 'ido tún¹ 'e lí² jmaa¹a 'e liseen²¹na' tyú² tyaní¹i.

5

Wana jai² lí²na' jo 'e tsaa² røø²¹na'

¹ Joon la joon tsu 'wii¹³ nigauntyú¹mo Dios jna' coon¹³ 'e jai² lí²na' cwosaan²¹o' tyú² tyaní¹i 'wii¹³ 'e nigajmaa¹a Ña'ñu¹u' Jesucristo 'wii²¹² tyi'. ² Tsu coon¹³ 'e jai² galí²na' niga'ii¹³na' 'e fee¹-tsi Dios 'wii²¹² tyi' coon¹³ 'e gajmaa¹a Cristo tyijna'. Joon jmoo²¹o' jløø¹³na' siján³an' i'ii¹³na' 'e 'ya²gi tya' Dios. ³ Pe jon' jiin¹³ 'elo, pe jmoo²¹o' jløø¹³na' coon¹³ 'e wúu¹ nee²¹en' tsu nee²¹o' 'e nee²¹en' wúu¹ 'e 'e²e jna' 'e jmoo²¹o' taa²¹a'. ⁴ Joon 'e jmó²o' taa²¹a do jmoo¹o júu³ 'e nali¹i'. Joon 'e gali¹i' joon tsáa¹mo-tsi' 'e lí²jmá¹ Dios 'e júu³ ga'í²i do. ⁵ Joon jo fa'í²¹ lí¹na' coon¹³ 'e tsáai¹-tsi' tsu Dios nigacwo¹o jna' Espíritu Tyú² tya'a, joon 'in Espíritu Tyú² do 'e²e jna' xiiala 'iin²¹²in Dios tsá². Joon coon¹³ 'ii²¹ tya' 'in Espíritu Tyú² do lí²-i 'iin²¹²mo' tsá² la 'iin²¹²in Dios tsá².

⁶ Tsu la 'í²¹² jo lí²jmó²na' tiin¹³na' yiia', 'in Cristo do, mo gatí² 'ii²¹, gajúun²in 'wii²¹² tya' tsá² gó². ⁷ 'Áai¹ tyan¹ to² wa'a júuin² tsá² 'wii²¹² cwáain¹ tya' tsá² xeei²¹ xufiin¹³ 'in tyú²mo 'in júuin² do. Li cón² jo ngáa¹mo wa 'áa¹mo tyú¹ 'in 'ná¹ júin¹ do iliseein²¹ jaain²¹ tsá² 'in lí² júuin² cwáain¹ tya' 'in tyú¹ do. ⁸ Pe Dios, tsu 'wii¹³ 'iin²¹²in 'e²e jna' xiiala 'iin²¹²in jna' gacwoo¹o júin¹ Cristo 'wii²¹² tyi' xufiin¹³ tsá² røøi²¹ tsaa² jna'. ⁹ Joon nano, nigauntyú¹mo Dios jna' coon¹³ 'e gajmaa¹a Cristo tyi' mo gajúun²in. Joon coon²¹ 'ii¹³gi lí²na' iláa¹i jna' 'e wúu¹ lí tséi¹ 'wii²¹² tya'a. ¹⁰ Tsu wana

gajmaa¹a Dios 'e seen²¹na' tyú² coon¹³on la 'ii²¹²
'eei²na' 'ii coon¹³ no gajúun²in Jóon¹on; coon²¹
'ii¹³gi líí²na' ijmáa¹a tiin¹³na' coon¹³ 'e seen²¹in tsu
nano seen²¹na' tyú² coon¹³on. 11 Pe jon' jiin¹³ 'elo,
pe jmoo²¹o' jløø¹³na' coon¹³ Dios 'wii¹³ 'e gajmaa¹a
Ña'ñu¹'u' Jesucristo 'wii²¹² tyi', tsu 'wii¹³ Cristo
saan²¹an' tyú² coon¹³ Dios Jmii²¹.

Adán coon¹³ Cristo

12 Joon ga'í² taa² juncwii²¹ 'wii¹³ 'e ga'láa¹a
jaain²¹ tsá² joon júun²mo tsá² 'wii¹³ 'e taa² do 'e
ga'í² juncwii²¹. Joon coon¹³ la joon 'ná¹ júun¹mo
jileei²¹ tsá² tsu jilee²¹mo niga'noo¹o taa². 13 La
nu'gi 'e lisá² ley niga'noo¹o tsá² taa² xufin¹³ jo
gacón² Dios cwáain¹ mo jo ley mo sá². 14 Pe ca
ga'noo¹o Adán do taa² ca gacwo¹ Dios Moisés 'e
ley do gajúun²mo 'in niga'noo¹o taa² xufin¹³ jo
ga'láa¹a la ga'láa¹ Adán do. Joon mo 'øøi²¹-tsi tsá²
'e gajmaa¹a Adán do coon¹³ la jon lí² 'øøi²¹-tsi 'ee
'ná¹ jmáa¹a Cristo, 'in ijó¹ ciin²¹gi.

15 Pe 'e cwó² Dios tsá² 'yaa¹-tsi jo li la li 'e taa²
ga'noo¹o Adán. Tsu coon¹³ coon²¹ taa² do, 'e
ga'noo¹o jaain²¹ tsá², fúu¹mo tsá² gajúin¹. Pe 'e
nigacwoo¹ Dios 'e tiin¹³ tsá², jo 'ee 'laa¹³ tyiin¹,
'wii¹³ jaain²¹, Jesucristo, fee¹gi lagi 'e taa² do,
joon tyú²-u tya' tsá² fúui¹. 16 'E taa² do tya' jaain²¹
tsá² jo li la li 'e jmoo¹o Dios tiin¹³na'. Tsu coon¹³
'e coon²¹ taa² do galisá² 'ii²¹ tya' tsá² fúui¹. Pe
coon¹³ 'e jmoo¹o Dios tiin¹³ tsá², xufin¹³ 'láai¹
taa² ga'noo¹o tsá² iuntyú¹mo Dios 'ii jo 'e 'laa¹³
'ná¹. 17 Galí² ijúun²in tsá² 'wii¹³ tya' taa² tya'

jaain²¹ tsá². Pe coon²¹ 'ii'¹³ 'líi'¹gi tya' 'in untyú¹ Dios, jo 'ee 'laa'¹³ 'ná¹, ilí² ty^u'^{2u} to² 'e juncwii²¹ múui² 'wii'²¹² tya' 'in tsá² jaain²¹ 'in sii²¹ Jesucristo.

18 Coon¹³ cwáain¹ tya' Adán do galisá² 'ii'²¹ tya' tsá² fúui¹ 'wii'¹³ tsa² tya' jaain²¹ tsá² do. Pe cwáain¹ tya' Jesucristo do gauntyú¹mo Dios jileei²¹ 'wii'¹³ 'e tyú²-u gajmaa¹ 'a 'in tsá² jaain²¹ do.

19 'øø'²¹-tsi tsá², 'e coon¹³ 'e jo gajmaa¹ 'a n^{uu}'¹³un jaain²¹ tsá², fúu¹mo ga'noo¹o tsa² pe la joon jon 'e gajmaa¹ 'a n^{uu}'¹³un jaain²¹ tsá² joon gali² 'e tyú¹mo fúui¹ tyani Dios.

20 Joon 'e ley do 'e gajó² 'e lifee¹gi tsa² tya' tsá². Pe li ganga'láai¹gi tsa² tya' tsá² 'e feei¹-tsi Dios galifee¹gi jon. 21 Gali²-i la joon 'e la gajúuin² tsá² 'wii'¹³ 'e tsa² ga'noo¹o 'e feei¹-tsi Dios lí²-i jmá¹ tsá² tyú² tyaní¹i joon cwo¹o jna' coon²¹ juncwii²¹ 'e taa²¹ coon²¹ tøø²mo 'wii'¹³ cwáain¹ tya' Ña'ñu¹u' Jesucristo.

6

Na'lii²¹²mo' wa' 'naa²¹gi' tsa² pe jiin¹o' coon¹³ Cristo

1 ¿Ee ijmo²¹o' jon? ¿Ti 'naa²¹gi' tsa² 'e coon¹³ la joon lí² 'e¹ Dios jna' xiiala fee¹-tsi tyi'? 2 ¡Esa la joon! Ts^u na'lii²¹²mo' wa' 'naa²¹gi' tsa². Joon wa la joon jo lii¹gi' sáan¹³an' 'noo²¹o' tsa². 3 ¿Ti jo ñí² 'naa' 'e jile¹'e' gasaa²¹na' jmii²¹ 'e ilicaan²¹na' coon¹³ Cristo Jesús, mo gasaa²¹na' jmii²¹ lawa'a 'e gajuun²¹mo' coon¹³on? 4 Lawa ga'á¹mo' caan²¹mo coon¹³ Cristo joon na'lii²¹²mo'. Joon coon¹³ la joon lí²-i jiin¹i' tún¹ 'e lisáan¹³an' coon²¹ juncwii²¹

'múui². Tsu coon¹³ la joon gajiin¹in Cristo jee²¹² 'lii²¹² coon¹³ 'ii²¹ 'ya²gi tya' Ñu¹u'.

⁵ Tsu wana uncaan²¹na' coon¹³ Cristo mo gajúun²in; la joon jon iuncaan²¹na' coon¹³on mo gajiin¹in. ⁶ Tsu nee²¹o' 'e mo gajúin¹ Cristo tsaa¹ crúu¹³ jna'o' 'e líi¹na' lawa mo jéi¹ gajúun²mo' jon coon¹³on tsaa¹ crúu¹³ do. Joon coon¹³ la joon lí² 'iin² 'e 'líi¹na' tsá² 'in ngii¹i to² 'noo¹o tsaa². Joon jo líi¹gi' tsa'leei¹³ jmoo²¹o' nuu¹³u' jiin¹³ la to² tyu² tsaa² 'e gó². ⁷ Tsu 'lii²¹² jo lí²gi' 'noo¹o tsaa². ⁸ Wa mo'o gajúun²na' coon¹³ Cristo tsaa¹mo-tsi' isaan²¹o' coon¹³on, ⁹ tsu nee²¹o' 'e mo ngayuui¹³ gajiin¹ Cristo jee²¹³ 'lii²¹² do coonti jo jmi²¹² wa'a júuin²gi tún¹. Jo lí²gi tyu² 'mó¹ to² 'ii. ¹⁰ Tsu mo gajúin¹ Cristo, cafu gajúun²in cwáain¹ tya' tsaa², pe nano la seen²¹mo sein²¹ tya' Dios. ¹¹ La joon jon 'naa' cwolíi¹naa' 'e 'lii²¹²naa' wa' 'noo¹gii' tsaa² pe cwoseen²¹naa' jiin¹iin' tya' Dios sicaan²¹naa' coon¹³ Ña'ñu¹u' Cristo Jesús.

¹² Tsu 'wii¹³ joon jo cwo²naa' yaanaa' 'e tyu² tsaa² to² 'naa' 'e jo jmaa²aa' núu¹³uun' jilaa²¹ 'e gó² 'e soon²¹in ngú¹ taan²¹²naa'. ¹³ Jo cwoo²oo' ngú¹ taan²¹²naa', jiin¹³ xu, wa'a 'noo¹gii' tsaa². Lí' cii¹³i jmaa²aa'. Cwoo²oo' ngú¹ taan²¹²naa' Dios lawa tsá² 'in nijúin¹ joon gajiin¹in tún¹. Cwo²naa' yaanaa' Dios 'e jmaa²aa' 'e tyú². ¹⁴ Tsu 'e tsaa² do jo lí²gi tyu² to² 'naa'. Joon jo líi¹naa' tsá² 'in 'ná² jmá¹ 'e ley dó², pe líi¹naa' tsá² 'in ga'ii²¹ 'e feei¹-tsi tya' Dios.

Júu³ cwáain¹ tya' 'in tyu² to² jna'

15 ¿'Ee líí²naa'? ¿Tí 'naa²¹gí' tsaa² tsu 'wii'¹³ líí¹na' tsá² 'in jo 'ná² jmoo²¹gí' 'e ley do pe líí¹na' tsá² 'in niga'ii'²¹ 'e feei'¹-tsi tya' Dios? ¡'Esa la joon! 16 Tsu tyú² ñí² 'naa', wa cwó² tsá² yaai, 'e jmáa¹a to² tya' jaain²¹ ñi'fii'²¹² tsá² 'e jmáa¹a nuu'¹³un, líí¹i tsá² tya' 'in ñi'fii'²¹² do. Joon 'ná² jmáa¹a nuu'¹³un to² tyu'² 'ido. La joon ilí² wa'a cwo'² tsá² yaai 'e líí¹i tsá² 'in tyu'² tsaa² to² 'ii, joon ijúun²in lí tyéi¹, si cwo'² tsá² yaai 'ee²¹ 'e jmáa¹a nuu'¹³un to² tyu'² Dios 'e seein²¹ coon²¹ juncwii²¹ 'e coon²¹ tsáa¹. 17 Pe cwocwó³o' 'maai'¹³ Dios, xufiin'¹³ galíí¹naa' tsá² 'in tyu'² tsaa² to² la mo jée¹, nigajmaa²aa' núu'¹³un' la jai² 'e júu³ tyú² niga'e'² tsá² 'naa'. 18 Joon mo galáa²naa' jee²¹² tsaa² ga'ii'¹³naa' 'e jmaa²aa' coon²¹ juncwii²¹ coon²¹ tsáa¹. 19 (Joon fuu²¹²uu 'naa' coon¹³ júu³ 'e síi¹ tsá² 'e coon¹³ la joon²¹ lí 'øøi'²¹-'oo'.) Joon la gacwoo²naa' yaanaa' la mo jéei¹ 'e jmaa²aa' jilaa²¹ 'e 'leei'²¹ tsá² coon¹³ jilaa²¹ 'e gó², la joon jon nano, cwoo²naa' yaanaa' jmaa²aa' coon²¹ juncwii²¹ coon²¹ tsáa¹ 'e lín²naa' coonti tsá² tya' Dios.

20 La 'ii'²¹² líí¹naa' tsá² 'in tyu'² tsaa² to² jo mo gajmaa²aa' coon²¹ juncwii²¹ coon²¹ tsáa¹. 21 Pe ¿'ee gajmaa²aa' coon¹³ 'e gajmaa²aa' la mo jéei¹ 'e la no cwó² 'naa' fa'ii'²¹? Jiin'¹³ 'e júun²moo'. 22 Pe nano niláa²moo' tsaa² joon ga'ii'¹³naa' 'e jmaa²aa' la to² tyu'² Dios. Joon coon¹³ 'elo líí¹naa' tsá² tya' Dios, joon lí tyéi¹ 'i'ii'¹³naa' coon²¹ juncwii²¹ itaa'²¹a coon²¹ tøø²mo. 23 'E 'leei'¹³ tsá² 'e jnaa¹a mo 'noo¹o tsaa² jiin'¹³ 'e 'ná¹ júun²mo. Pe cwo'¹o Dios tsá², jo 'e 'laa'¹³ tyíin¹, coon²¹ juncwii²¹ 'e taa'²¹a coon²¹

tøø²mo sicaain²¹ coon¹³ Ña'ñu^{1u}' Cristo Jesús.

7

Lawa'a icuu¹³mo cwoo²¹o tsá² coon¹³ Jesús mo jai² lü²i tsá² 'ii

¹ Tsaru^{1u}', cwii^{1oo}' 'e ley do, joon ñí^{3oo}' 'e 'ná¹ jmá¹ tsá² 'e ley do jiin¹³ la jee²¹² 'e seen²¹mo tsá².

² Lí¹ lawa jaain²¹ tsamí² 'in nicuui¹³ cwoo²¹o. La 'ü²¹² seein²¹ 'in ñuu¹ tya'a do sicíin¹in coon¹³ 'ido jiin¹³ la to² tyu² ley do. Pe wana nijúin¹ ñuu¹ tya'a galáa²mo 'in tsamí² do 'e to² tyu² ley do 'e sicaain²¹ coon¹³ 'ido. ³ La joon wana tiui² tsamí² ñuu¹ tya'a la tyi seein²¹ ñuu¹ tya'a do, joon cuu²¹i cwoo²¹o coon¹³ tsá² xeei²¹ joon 'noo¹o tsaa² lawa 'e cwuu¹i coon¹³ tsá² xee²¹mo. Pe wana nijúin¹ ñuu¹ tya'a, galáa²mo 'in tsamí² do 'e to² tyu² ley do joon lí²-i cuu²¹i cwoo²¹o tún¹ jo 'e tsaa² 'noo¹o.

⁴ La joon jon 'naa', tsaru^{1u}', lawa'a nijún¹moo' 'e tyu²gi ley to² 'naa' 'in sicaain²¹ coon¹³ Cristo. Joon coon¹³ la joon ilisá² coon²¹ 'e xiia²¹ ityu² to² 'naa'. Joon nano nalí¹naa' tsá² tya' Cristo 'in nigajiin¹ jee²¹² 'ü²¹². 'E coon¹³ la joon 'e 'íin³na' to² tya' Dios.

⁵ Tsu la jee²¹² 'e seen²¹na' 'e 'ná¹ jmoo²¹o' jiin¹³ la 'iin²¹²in ngú¹ taan²¹²na', 'e ley do 'e jmá¹ to² 'e unjnaa¹a-tsi 'e gó² 'e 'í¹-tsi ngú¹ taan²¹²na'. Joon 'elo jmaai¹ to² jiin¹³ 'e 'ná¹ júun²mo'. ⁶ Pe nano nijúun²mo' 'e lí² tyu²gi ley to² jna' la galí¹ la mo jée¹, joon naláa²mo' 'e lí² jmoo²¹o' la to² tyu² Dios coon¹³ 'e juncwii²¹ 'múui² 'e gacwó²o Espíritu Tyú²

tyijna' jon' wa' jmoo²¹o' la to² tyu² 'e ley tsaai¹ do
'e toon¹on ni mo'ji² do.

'E² 'e ley do jna' 'ee 'e tsa²

7 ¿Ti lí² faa¹³a' jon 'e ley do 'e lí¹ tsa²? ¡Esa lí² la joon! Pe jo mo galicwii¹na' tsa² wa jo mo galisá²ley do. Tsu wana 'e ley do jo mo gajin²in: “Jo cwoóon²un 'e sá² tya' tsá² xeei²¹”, jo mo galiñi³ii 'e tsa² wa'a sóon²in tsá² 'e sá² tya' tsá² xeei²¹. 8 Joon tsifu mo nú³uun 'e ley do, 'e gó² 'e 'yu ngú¹ taan²¹²na ga'láa² 'wii²¹² 'e sóoin² jilaa²¹ ní² 'e gó² 'e sá². Tsu mo jo ley sá² jo cwí³jna tsa². 9 Galisá² coon²¹ sii¹³ mo jo mo cwí³ii tsa² tsu jo ley do sá², joon galí¹na 'e tyú¹moo tyani Dios. Pe mo ngú²gi joon gajó² 'e ley do, joon 'e gó² 'e 'i¹-tsii lawa'a gajin¹o tún¹ joon galiñi³ii xiiala gó² 'e lí¹na tyani Dios. 10 Joon 'e ley do 'e gacwó² Dios 'e liseen²¹na tyú² tyaní¹i gali¹i galiñi³ii 'e seen²¹na 'e jmóo³oo 'e gó²; joon 'e gó² do lawa'a gajmáa³aa coon²¹ coon¹³ Dios. 11 Tsu 'e gó² 'e 'i¹-tsii gacón²on jna too² coon¹³ 'e ley do. Galí²na 'e uncaan²¹na coon¹³ Dios pe gajmáa³aa coon²¹.

12 Joon 'e ley do 'e tyú² 'áa¹mo do; joon jilaa²¹ to² tyu² Dios 'e tyú² 'áa¹mo jon. Jmaai¹³ 'e røø²¹ tyu² Dios to² 'e jmaai¹ to² tya' tsá². 13 Wana la joon, ¿ti gajmaa¹a 'e tyú² do 'e lí¹na coon²¹ coon¹³ Dios? ¡Esa la joon! 'E gó² 'e 'i¹-tsii do gajmaa¹a 'e lí¹na coon²¹ coon¹³ Dios. Joon coon¹³ la joon ga'e²e jna xiiala lí¹ tsa². 'E tyú² ga'e²e jna xiiala lí¹ tsa² 'e coon¹³ la joon liñi³ii xiiala gó² 'áa¹ lí¹ tsa² do.

14 Nee²¹o' 'e gacwó²o 'in Espíritu Tyú² tya' Dios 'e ley do. Pe ngú¹ taan²¹²na tyu² to² jna joon

lí¹na lawa jaain²¹ tsa'leei¹³ tya' tsaa² 'in lí² jmá¹ nũũ¹³ 'n jiiin¹³ la to² tyũ² tsaa² do. 15 Tsũ jo 'øøi²¹-tsii jilaa²¹ 'e jmóo^{3oo}; jo jmóo^{3oo} jiiin¹³ la 'iin²¹²na xũjooon jmóo^{3oo} jilaa²¹ 'e jo tí²-tsiioo. 16 Pe wana jmóo^{3oo} jiiin¹³ la jo tí²-tsii jmóo^{3oo}, coon¹³ la jooon jmóo^{3oo} júu³ 'e tyú² 'e ley do. 17 Jooon jon' jna 'e 'in jmoo^{1o} 'e gó² do pe 'e gó² 'e 'yũ ngú¹ taan²¹²na. 18 Tsũ ñí^{2oo} 'e jo 'ee tyú² sá² tyiia jee²¹² ngú¹ taan²¹²na tsũ 'iin²¹²na jmáa^{3aa} 'e tyú² pe jo tí²na. 19 Jo jmáa^{3aa} 'e tyú² 'e 'iin²¹²na xũjooon jmáa^{3gii} 'e gó² 'e jo 'iin²¹²na jmáa^{3aa}. 20 Wana jmóo^{3oo} 'e jo 'iin²¹²na jmáa^{3aa} jooon jon' jna-a 'in jmoo^{1o} 'e do pe 'e gó² 'i¹-tsii 'yũ ngú¹ taan²¹²na 'e jmoo^{1o} 'e do.

21 La lo tsangí^{2na}: mo 'iin²¹²na jmáa^{3aa} 'e tyú² jooon xũ 'e gó² jmóo^{3oo} jooon. 22 Coon¹³ 'e 'øøi²¹-tsii tí²-tsii 'e ley tya' Dios, 23 pe li³ⁱ 'e 'yũ ngú¹ taan²¹²na coon²¹ 'e jñii²¹ jo cwó² 'e jmáa^{3aa} jiiin¹³ la 'iin²¹²na. 'E jñii²¹ do li la li coon²¹ ley tya' 'e gó² 'e 'yũ ngú¹ taan²¹²na 'e tyũ² to² jna 'e jooon jo cwó² láai² jna.

24 ¡Tsá² 'in fúu² 'áai¹ jna! ¿'iin 'in iláa¹ⁱ jna coon¹³ 'e ngú¹ taan²¹²na ijmáa^{1a} ijúun^{2na}? 25 'Ña'a Dios Jmii²¹ lí² láai¹ jna coon¹³ 'e gajmaa^{1a} Ña'ñũ^{1ũ} Jesucristo 'wii²¹² tyi'. ¡Maa¹³mo Dios! Jooon coon¹³ jilaa²¹ 'e 'iin²¹²na jmáa^{3aa} 'e ley tya' Dios do tyũ^{2ũ} jna to² pe coon¹³ 'e ngú¹ taan²¹²na lí¹na tsa'leei¹³ tya' 'e ley tya' 'e gó² 'e 'yũ ngú¹ taan²¹²na.

8

Xiiala lí¹ 'e juncwii²¹ cwó² Espíritu Tyú² tya' Dios Jmii²¹

1 Joon nano jo jmá¹ Dios 'ii'²¹ tya' jileei'²¹ 'in sicaain²¹ coon'¹³ Cristo Jesús, 'in jo ngí¹ to² jmoo¹o 'e 'yaai¹-tsi ngú¹ taain²¹² pe jmoo¹-o 'e 'yaai¹-tsi 'in Espíritu Tyú² tya' Dios. 2 Joon 'e ley tya' 'in Espíritu Tyú² do 'in gacwo'² jna juncwii'²¹ 'e sicaan²¹na coon'¹³ Cristo Jesús nigaláai¹ jna tya' 'e ley tya' 'e gó² do joon wa'a 'e 'ná¹ júun²na. 3 Tsu Dios gajmaa¹a coon'¹³ Cristo do jilaa'²¹ 'e jo lí² jmáa¹a 'e ley tya' Moisés jiin'¹³ coon²¹ jmii'²¹². Tsu 'e ngú¹ taan²¹²na' do gajmaa¹a la wa'a jo 'ee 'ii'²¹ galisá² tya' 'e ley do 'e untsiin¹in. Pe Dios gasii¹in Jóon¹on 'e tsa'í² ngú¹ taan²¹²na' 'e gacwói¹ 'ña'a lawa coon²¹ fa¹ 'e tyí² tsaa² tya' tsá². Joon coon'¹³ la joon gajmaa¹a 'ii'²¹ tya' tsaa² 'e 'y_u ngú¹ taan²¹²na'. 4 La lo gajmaa¹a 'e coon'¹³ la joon lí² jmoo²¹o' jilaa'²¹ 'e tyú² jiin'¹³ la to² tyu'² ley do, jo 'ná² ngí²gi' to² tyu'² 'e ngú¹ taan²¹²na' pe lí² ngii'²¹i' jiin'¹³ la 'iin²¹²in 'in Espíritu Tyu'² do.

5 Joon 'in tsá² 'in ngí¹ to² jmoo¹o jiin'¹³ la to² tyu'² ngú¹ taan²¹²in, cu'²-tsi jiin'¹³ coon'¹³ 'e jmaai¹ to² ngú¹ taan²¹²in do. Joon 'in ngí¹ to² jmoo¹o jiin'¹³ la 'iin²¹²in Espíritu Tyú² do 'i¹-tsi jiin'¹³ tya' 'in Espíritu do. 6 Joon wa ngí¹ tsá² cu'²-tsi jiin'¹³ coon'¹³ 'e jmaai¹ to² ngú¹ taan²¹²in jmaai'¹³ jiin'¹³ 'e júun²mo pe wa 'i-tsi tsá² jiin'¹³ tya' 'in Espíritu Tyú² do jmaai'¹³ 'e seen²¹mo tsá² joon si'í¹ tyú²-tsi tsá² tyani Dios. 7 Joon jileei'²¹ 'in ngí¹ cu'²-tsi do lawa'a 'e¹mo Dios tsu jo 'iin²¹²in jon'gi cwói¹ 'ña'a wa'a tyu'²u ley do to² 'ii. 8 Tsu 'wii'¹³ joon, 'in ngí¹ to² jmoo¹o jiin'¹³ la to² tyu'² ngú¹ taan²¹²in jo lí² jmáa¹a la 'yaai¹-tsi Dios.

9 Pe 'naa' jo ngí²h' to² jmoo²oo' jiin¹³ 'e 'yaai¹-tsi ngú¹ taan²¹²naa', pe 'e 'yaai¹-tsi 'in Espíritu Tyú² do. Tsu 'in Espíritu Tyú² do 'e 'yuu¹mo ngú² taan²¹²naa'. Joon wana jo 'yuu¹i 'in Espíritu Tyú² do ngú¹ taan²¹²in tsá² jo líi¹i 'in tsá² do tsá² tya' Cristo. 10 Pe wana 'yuu¹i Cristo ngú¹ taan²¹²naa', 'in alma tyi'naa' jiin¹o tsu nigauntyú¹mo Dios 'naa' xufin¹³ ngú¹ taan²¹²naa' 'ná¹ ijúun²in 'wii¹³ tya' tsaa². 11 Joon wana 'in Espíritu Tyú² tya' 'in niga-jmaa¹a jiin¹ Cristo Jesús jee²¹² 'líi²¹² 'yuu¹i jee²¹² 'naa', la joon jon 'in Dios do 'in gajmaa¹a jiin¹ Jesús ijmaa¹a jiin¹ jon cuerpos tyii' 'e 'ná¹ júun²in. Coon¹³ 'ii²¹ tya' Espíritu tya' Dios 'in 'yuu¹i jee²¹² 'naa' ijmaa¹a jiin¹ 'naa'.

12 Tsu 'wii¹³ joon, tsaru¹u', jo tíi²na' ngí²i' to² tyu² ngú¹ taan²¹²naa'. 13 Tsu wana ngí²h' jiin¹³ la to² tyu² ngú¹ taan²¹²naa', 'ná¹ júun²naa'; pe wana coon¹³ 'ii²¹ tya' Espíritu Tyú² do jmoo²oo' 'e lawa'a 'e júun²mo ngú¹ taan²¹²naa'. Joon jo jmoo²¹gíi' la to² tyu² 'e coon¹³ la joon 'e seen²¹naa'.

14 Jileei²¹ 'in 'e²e 'in Espíritu tya' Dios xiiala 'ná¹ ngí¹ líi¹i jóon¹ Dios. 15 Tsu 'in Espíritu 'in niga'ii¹³naa' jo líi¹i la líii¹ espíritu 'in tyu² to² 'íi³ 'naa', 'in lí² jmá¹ 'goo²oo'. In Espíritu 'in niga'ii¹³naa' nigajmee¹i jna' jóon¹ Dios. Joon coon¹³ 'in Espíritu do fee¹³na' Dios: “Ñu¹u”. 16 Joon 'in Espíritu do røø²¹ síi¹i coon¹³ espíritu tyi' 'e líi¹na' jóon¹ Dios. 17 Joon ilín²na' jóon¹on i'ii¹³na' 'e tíi²na' jiin¹³ la júu³ ga'íi²i Dios tyijna'. Caan²¹mo coon¹³ Cristo i'ii¹³na' 'e tíi²na' do. Tsu mo nee²¹en'

wúu¹ caan²¹mo coon¹³ Cristo la joon jon i'ii¹³na' caan²¹mo coon¹³on 'e 'ya²gi tya'a.

18 Tsu líi²na 'e wúu¹ nee²¹e' nano jo 'ee to² tí² mi uncíin² 'e wúu¹ do coon¹³ 'e 'ya²gi ijnee²¹ tyijna' mi licíin²¹giXtu. 19 Tsu la tøøi² juncwii²¹ sijáan¹an 'áa¹mo ca mi tí² 'ii²¹ icwó¹² Dios jóon¹on jilaa²¹ 'e tíi²i. 20 Tsu 'e juncwii²¹ lo galí¹ 'e jo 'ee to² 'íi³-in. Galí²-i la joon jon' wa'a gali'iin²¹²in 'e fu juncwii²¹ la joon, pe tsu 'wii¹³i la joon gali'iin²¹²in Dios Jmii²¹. Joon sijáan¹an ca mi li síi²i. 21 'E juncwii²¹ lo sijáan¹an ca mi láai² 'e gó² sijñii¹³ tya'a joon lí² 'ii²¹i 'e 'ya²gi 'e siláa²i la siláai² jóon¹ Dios. 22 Joon ca jmii²¹² no jilaa²¹ 'e gajmaa¹a Dios 'oon²on. 'Oon²on la 'oon²on tsamí² mi li cuu²¹ tya'a iliseein²¹ jóon¹on. 23 Joon jiiin¹³ 'e gajmaa¹a Dios do 'oon²on pe jna' jon 'ón²on' xufiin¹³ niga'ii¹³na' 'in Espíritu Tyú² do lawa coon²¹ 'e tsáai¹ tsi' i'ii¹³na' jilaa²¹. 'Ón²on' 'áai¹ joon siján³an' ca mi líin¹na' jóon¹ Dios 'in 'in gacwaan¹³in. Joon coon¹³ la joon 'e ngú¹ taan²¹²na' ilí² siláa² 24 tsu natiin¹³na' coon¹³ 'e siján³an'. Pe wana jøø²ø tsá² 'e sijáan¹an joon jo sijáan¹gi. Tsu wana 'e jøø²ø tsá² jo 'ná² sijáan¹an. 25 Pe wana jo jøø²¹ø' 'e siján³a' 'ná¹ jon²du' coon²¹ tún².

26 Coon¹³ la joon jon 'in Espíritu Tyú² do tya' Dios uncoon¹³ jna' coon¹³ jilaa²¹ wa jo pi³-tsi'. Tsu jo né²na' faa¹³a' júu³ tyú² jiiin¹³ la tíi² jna'. Pe 'in Espíritu Tyú² do mii¹i tyani Dios 'wii²¹² tyi' coon¹³ 'e saai¹-tsi 'e jo lí² faa²¹a coon¹³ jmí¹ tya' tsá². 27 Joon Dios, 'in ñi² jilaa²¹ 'e 'i¹-tsi tsá², ñi²o

'e 'iin²¹²in jin²in 'in Espíritu Tyá² do tsu 'wii¹³ 'in Espíritu do mii¹i 'wii²¹² tya' 'in cwii¹in Dios jiiin¹³ la 'i¹-tsi Dios.

Li¹'i' sicaan²¹na' coon¹³ Cristo

²⁸ Tsu né²o' 'e jilaa²¹ 'e tsangii²na' gajmaa¹a Dios 'e sá² 'e tyá² tya' 'in 'iin²¹²in 'ii, 'e tyá²-u tya' 'in gatø¹² Dios iuntsiin¹ jiiin¹³ la 'iin²¹²in. ²⁹ Tsu 'in galicwii¹in Dios la mo jéei¹, 'ii jon nigatyii¹³in Dios ca la mo 'wiin²¹² wa'a ilíi²in la líi¹ Joon¹on, 'e coon¹³ la joon 'in joon¹on do ilíi²in 'in feei¹gi jee²¹² 'in ruu²¹i fúui¹ do. ³⁰ Joon 'in nigatyii¹³in Dios ca la mo 'wii²¹², gatø¹o jon; joon 'in nigatø¹²ø, nigauntyú¹mo jon; joon 'in nigauntyú¹ Dios, 'ii jon gacwo¹ Dios ilíi²in la líi¹ Joon¹on do.

³¹ ¿'Ee jon 'e faa¹³a' cwáain¹ tya' 'elo? Wana 'i¹-tsi Dios 'e tyá² tyi', jo 'ee cwáain¹ tyi' wa 'ei¹ tsá² jna'. ³² Tsu wana jo¹ gasáai¹ Dios Joon¹on pe gajaan²¹mo Joon¹on 'wii²¹² tyijna', ¿ti jo cwo¹ Dios jna' jilaa²¹ caan²¹mo coon¹³ Joon¹on? ³³ ¿'iin lí² cwo²o tsaa² 'in nigatyii¹³in Dios? Tsu Dios 'in niga'ii²¹i 'ii. ³⁴ ¿'iin lí² píi²in li 'ii²¹? Tsu Cristo 'in nigajúin¹ 'wii²¹² tya'a. Joon 'ii-o gajiiin¹in jee²¹² 'lii²¹² joon nano tyiin¹ li' cwoo²¹ Dios tsáa¹, mii¹i 'wii²¹² tyi'. ³⁵ ¿'iin jon lí² jmáa¹a 'e jo 'iin²¹²gi Dios jna'? ¿Ti lí² jmáa¹a 'e wúu¹ né²e' 'e jo 'iin²¹²gi Dios jna', si lí² jmáa¹a 'e fa¹³ sáan³an' 'ee 'e jo¹ 'iin²¹²gi Dios jna'? La joon jon wa'a 'óøi¹ tsá² jna', si júun²na¹ 'oo² 'ee, si 'ná² sin¹in' 'ee, si toon²¹on' tóin¹ 'mó¹ 'ee, si ti li jó¹ 'mó¹ tyi' 'ee. ¿Ti li' 'elo jmáa¹a 'e jo 'iin²¹²gi Dios jna'? ³⁶ La gajin² ni jí² tya' Dios:

'Wii²¹² tyi'i sáan³an' tóin¹ 'mó¹ la coon²¹ jmii²¹²,

joon líí² tsá² 'e líí¹ jna' la líí¹ joo'saa²¹ 'in jngaaí¹³ tsá².

37 Pe coon¹³ jilaa²¹ 'elo, jna' líí¹na' tsá² 'in gali²; jo 'ee gali² tya'a. Gali¹'i' 'wii¹³ cwáain¹ tya' 'in nigali'in²¹²in jna'. 38 Joon tsáa¹mo-tsii 'e jo sá² jiin¹³ coon²¹ ilí² jmáa¹a 'e jo 'iin²¹²gi Dios jna'; tsu wa júun²na' si seen²¹na' 'ee jo lí². Jon' 'in ángeles si 'in tyu² to² 'ii'ee; jon'gi 'e 'ii²¹ 'e sá² tya'a; 'e tsangíi²na' no si itsangíi²na' tsa'oo²¹, 'yíia¹ 'ee; 39 jon'gi 'e sá² fu ñii¹³ si 'e sá² fu 'wóo¹ 'ee si jee²¹² coon²¹ 'e catyiia² 'e gajmaa¹a Dios jo lí² jmáa¹a 'e jo 'iin²¹²gi Dios jna' lagi 'e² 'e jna' 'iin²¹²in jna' mo gasii¹in Cristo Jesús Ña'ñu¹u'.

9

Nigatyii¹³in Dios tsá² Israel

1 Mi fo³oo 'ee fo³oo jmai² 'e ja²mo la tii² 'in líí¹ tsá² tya' Cristo. Jo jmóo³ jna júu³ tajuu²¹ tsu 'in Espíritu Tyú² tya' Dios jmo²o jna júu³ coon¹³ 'e 'i¹-tsii 'e ja²mo júu³ tyiia. 2 'Áa¹mo xuui²¹²-tsii joon 'áa¹mo cu²-tsii tya' tsá² góo³oo Israel. 3 Joon ca 'iin²¹²na 'e lín²na coon²¹ coon¹³ Cristo 'e píi²in Dios jna wa'a lí² 'e tyú² tya' ruu²¹na tsagóo³oo. 4 Tsu 'in tsá² do líí¹ jún² tya' Israel joon Dios niga'ii²¹mo 'ido lawa jóon¹on. Joon gaí² Dios jee²¹² 'in tsá² do 'e cwá² coon¹³ 'e 'ya²gi tya'a joon gajmaa¹a júu³ 'ee 'iin²¹²in jmáa¹a. 'In tsá² do ga'ii²¹ 'e ley tya' Moisés do, joongi xiiala lí² un'goo²¹ tsá² Dios. Ga'ii²¹mo jon jilaa²¹ júu³ 'e ga'ii² Dios. 5 'In tsá² lo líí¹ jún² tya' 'in tsacøøi¹³ tyi' nifu, joon cwáain¹

tya' 'e ngu¹ taain²¹² tsá² Cristo gangaa¹³ in jee²¹² 'in tsá² do. Joon Cristo líi¹ Dios joon tyu^{2u} to² jilaa²¹. Cwocwaa³ mo coon²¹ tøø² mo. Amén.

6 Pe jo mo gaján² 'e júu³ ga'íi² Dios tya' tsá² Israel wa jo mo gatsín¹. Tsu jileei²¹ 'in líi¹ jún² tya' Israel jo líi¹ la jai² tsá² Israel. 7 Joon jileei²¹ jún² tya' Abraham jo líi¹ jón¹ 'in la jai² tsu Dios nigajin² in sii²¹ 'ii: “Jiin¹³ coon¹³ Isaac do ilisá² jún² tyi'i.” 8 'øø²¹ mo-tsi' coon¹³ 'e júu³ lo 'e galíi¹ tsá² jón¹ Dios jon' wa' cwáain¹ tya' tsacøø¹³ tya'a. Xu joon, jiin¹³ 'in tsá² do 'in 'ii²¹ 'e júu³ ga'íi² Dios galíi¹ jún² tya'a. 9 Tsu 'e júu³ ga'íi² Dios tya' Abraham gajin² in: “Mi cwá² 'ii²¹ joon, góo³ oo, joon iliseein²¹ jaain²¹ jón¹ 'in Sara do.”

10 Jon'on jiin¹³ 'e no. Tsu 'in jón¹ on gáí¹ tya' Rebeca do jaan²¹ mo jmii²¹ seen²¹, 'in 'líi²¹² tsafeei¹³ tyi' Isaac do. 11-13 Pe la jo mo seen²¹ mogi 'in xuui²¹² do jon'gi 'e mo gajmaa¹ a jiin¹³ xu, 'e gó² si 'e tyú² 'ee, gajin² in Dios sii²¹ Rebeca do: “In xuui²¹² tyi'i nifu ijmaa¹ a la to² tyu² 'in xaai²¹ gi do.” Coon røø²¹ faa²¹ 'e júu³ lo la gafaa²¹ a júu³ tya' Dios lí' lí xiia²¹ 'e jin² in: “Iin²¹² na Jacob, pe 'e¹ moo Esaú”, jin² Dios. Coon¹³ la joon galí² 'e tíi² Dios tyii¹³ in doñi'iin tsá² 'in tyii¹³ in, jiin¹³ la ga'í¹ -tsi joon jo cwáain¹ gacón² 'e gajmaa¹ 'in tsá² do.

14 ¿'Ee faa¹³ a' cwáain¹ tya' 'e júu³ lo? ¿Ti jmoo¹ o Dios 'e gó²? ¡'Esa la joon! 15 Tsu Dios gajin² in gasii²¹ Moisés: “Iifeei¹ -tsii tya' 'in tsá² 'in 'iin²¹² na jmáa³ aa feei¹ -tsii tya'a, joon fúu² ilí² na 'in tsá² do 'in 'iin²¹² na lí² na la joon tya'a.” 16 Joon coon¹³ la

joon nee²¹e' 'e jon' tya' 'in tsá² 'in 'iin²¹²in si tya' 'in tsá² 'in cwo²-tsi 'áai¹ 'ee pe 'ña'a Dios ilifeei¹-tsi. 17 Tsu ni jí² tya' Dios jin²'in la gajin² Dios gasii²¹i 'in róøi¹³ tya' Egipto: “Gajmée¹na 'nu róøi¹³ jiiin¹³ wa' ilí² 'e²ee tsá² 'ii²¹ tyiia, joon jiiin¹³ wa' ilicwii¹in tsá² jna la caain²¹ ni cwoo¹³ juncwii²¹.” 18 La joon ilifeei¹-tsi Dios tya' 'in tsá² 'in 'iin²¹²in jmáa¹a feel¹-tsi tya'a joon ijméé¹i 'waa²¹-tsi 'in tsá² 'in 'iin²¹²in jmée¹i la joon.

19 Pe ifo² jna: “Wana la joon, ¿'ee lí' cwo² Dios tsá² tsaa²? Tsu, ¿'iin lí² jo jmá¹a jiiin¹³ la 'iin²¹²in Dios?” 20 Pe 'nu jaain²¹ tsañuu¹, ¿'iin lí²u wa'a jo cwo² júu³ ruui²¹ coon¹³ Dios? Jmoo²'o la 'in jmoo¹o coon²¹ tsuu² lí¹ cwoo¹³ 'e jin² sii²¹i 'in niga-jmaa¹a: “¿'Ee lí' nigajmee¹³u'un jna la no?” 21 Tsu 'in jmoo¹o tsuu² tíi²mo jmá¹a jiiin¹³ la 'iin²¹²in coon¹³ 'e cwoo¹³ do. Lí²-i jmáa¹a coon²¹ tsuu² 'e 'ya²gi coon¹³ po³ cwoo¹³ do si lí²-i jmáa¹a jon coon²¹ tsuu² 'e jo¹ tyiin² cuu² 'áai¹ coon¹³ 'e po³ cwoo¹³ do 'ee.

22 ¿'Ee lí² faa¹³a' tya' Dios? Jo lí² faa¹³a' jiiin¹³xu wa 'iin²¹²in Dios 'e²e tsá² xiiala 'e¹i tsaa² joon xiiala fee¹ to² tya'a joon gajmaa¹a taa²¹a coon²¹ tún² tya' 'in tíi² ní² wúu¹ joon 'in 'in'iin²mo. 23 Tsu coon¹³ la joon gajmaa¹a júu³ xiiati fee¹ 'e 'ya²gi tya'a tya' 'in tsá² do 'in galifee¹-tsi tya'a. Joon Dios nigatyii¹³in 'in tsá² do la mo jée¹ wa'a 'ii²¹i 'e 'ya²gi tya'a do. 24 Joon gatø²ø Dios jna', joon 'inlíi¹³ jna' líi¹na' tsá² Israel joon 'inlíi¹³gi jna' líi¹na' tsá² 'in jo seein²¹ Israel. 25 Jiiin¹³ la gajin² Oseas ni jí² tya'a mo gafaa²¹a cwáain¹ tya' Dios,

gajin¹in:

'In tsá² 'in jo mo galíi¹ tsá² tyiia, 'ii iunsí³ii tsá² tyiia.

Joon 'in tsá² 'in jo mo gali'iin²¹²na 'ii 'iunsí³ii 'in 'iin²¹²na.

26 Joon 'e cwoo¹³ do li gafuu²¹²uu 'in tsá² do: "Jon'on tsá² góo³oo 'naa'", cwoo¹³ joon ilisii²¹ii' jón¹ Dios 'in jiiin¹.

27 Pe cwáain¹ tya' tsá² Israel, Isaías gajin²in: "Xufiin¹³ 'in jún² tya' tsá² Israel tí² la tí² too¹³ taa¹³ tsi jmi'ñi¹³ tí² jiiin¹³ coon²¹ poo²¹²xu 'in tiin¹³, 28 tsu Ña'ñu^{1u} iuntsiin¹ júu³ tya'a tya' 'e cwoo¹³ lo ce tí² la jin²in joon la jmoonoo ijmáa^{1a}." 29 Jiiin¹³ la gajin² 'in Isaías do la nu'gi:

Wa mo'o jo gasá¹ Ña'ñu^{1u}, 'in feei¹gi, jún² tyijna', joon 'e galí¹na' la líi¹ 'in tsá² seein²¹ Sodoma coon¹³ Gomorra.

Cuu²¹i tsá² Israel jmaa^{1a} la 'iin²¹²in Dios

30 ¿'Ee faa^{13a} cwáain¹ tya' 'elo? 'In tsá² 'in jo seein²¹ Israel 'in jo mo ganoo¹³on wa' untyú¹ Dios 'ii tsu 'wii¹³ⁱ 'e jmaa^{1a}, gauntyú¹mo Dios 'ii coon¹³ 'e jai² galíi². 31 Pe tya' 'in tsá² Israel do, jo mo galí¹ wa'a untsiin¹ 'e ley do 'e 'ná² jmaa^{1a} wa'a untyú¹ Dios 'ii. 32 Tsu 'in tsá² Israel do gali'iin²¹²in wa'a untyú¹ Dios 'ii 'wii¹³ⁱ 'e jmoo^{1o} do jon' wa' 'wii¹³ⁱ 'e jai² lí²ⁱ. Tsu 'wii¹³ joon gatyuun¹³in tsaa² cuun²¹² sii²¹ "cuun²¹² tyuun¹³ tsá²" 'e líi¹ⁱ Cristo. 33 Joon jí² tya' Dios jin² cwáain¹ tya' 'e cuun²¹² do:

Sii²ⁱ fu Sión coon²¹ cuun²¹² tyuun¹³ tsá² joon 'e cuun²¹² do jmaa^{1a} cii² tsá².

Joon jileei²¹ 'in jai² líi² 'ii jo 'ee tsatyin²-tsi coon¹³.

10

¹ Tsaru¹u', jiin¹³ 'e 'iin²¹²na 'áai¹ joon 'e júu³ tyá² 'e foo¹³na Dios 'wii²¹² tya' 'in tsá² Israel ijmaa¹a Dios tiin¹³ 'ii. ² Tsu fo^{2oo} 'wii²¹² tya'a 'e 'áa¹mo un'goo^{21o} 'in tsá² Israel do Dios pe jo røø²¹ ñii¹ xiiala lí² un'goo^{21o} 'a la jai² Dios. ³ Jo øøi²¹⁻tsi xiiala untyú¹ Dios tsá² joon 'iin²¹²in wa'a untyú¹ Dios 'ii jiin¹³ la 'i¹-tsi yaai. Jo cwéi¹ yaai wa' untyú¹ Dios 'ii jiin¹³ la 'iin²¹² Dios. ⁴ Tsu Cristo do lí¹i 'in lí¹ gatséi¹ tya' 'e ley tya' Moisés do joon untyú¹mo Dios jileei²¹ 'in jai² líi² 'ii.

⁵ Joon mo gafaa²¹a Moisés tya' xiiala ilí² untyú¹ Dios tsá² coon¹³ 'e ley do, gataan¹an ni mo'jí² 'e júu³ lo: “'In tsá² 'in untsiin¹ jiin¹³ la to² tyá² ley, iliseen²¹mo coon¹³ 'edo.” ⁶ Pe la lo gajin²in tya' xiiala ilí² untyú¹ Dios tsá² coon¹³ 'e jai² líi² tsá²: “Jo foo¹³o coon¹³ 'e 'i¹-'o'o: ¿'lin 'in lí² so^{1o} fu ñá'fú² wa'a xaa¹i Cristo? ⁷ Jon'gi foo¹³o: ¿'lin 'in lí² xaa¹i fu lí 'ii²¹ wa'a jmaa¹a so^{1o} Cristo jee²¹² 'lí²¹²?” ⁸ ¿'Ee jin²in wa'a la joon? 'E jin²in: “'E júu³ jai² lo 'íi¹ co' liséen²un, ca tsi nu' 'oo¹³o 'íi¹ joon lí² 'i¹du'-'o'o 'e júu³ lo.” Joon 'e júu³ lo 'e sí¹³ jna'a lí la lí 'e júu³ 'ee²¹e'e cwáain¹ tya' 'e jai² líi² tsá². ⁹ Tsu wana coon¹³ júu³ tyi'i jmoo^{21o} júu² 'e líi¹ Jesús Ñá'ñá¹u' joon wana jai² líi²u 'e nigajmaa¹a Dios 'ii jiin¹³ jee²¹² 'lí²¹², itiin¹³mo'o. ¹⁰ Tsu coon¹³ 'e 'i¹-tsi tsá² ja²mo líi² tsá² wa'a iuntyú¹mo Dios 'ii, joon coon¹³ júu³ tya'a jmo^{2o} tsá² júu³ 'e cwii¹in Jesucristo joon coon¹³ la joon tiin¹³mo 'ii.

11 La jin² ni jí² tya' Dios: “Jileei²¹ 'in jai² líí² 'ii jo tsatyin²-tsi tya'a.” 12 Tsu tyani Dios coon²¹ røøi²¹ tsá² Israelagi 'in tsá² catyaaí² ni cwoo¹³ juncwii²¹. Joon Na'ñu^{1u} líí¹ Ña'ñu^{1u} tya' jileei²¹ tsá² joon cwoo¹ ce gasái¹ tya' jileei²¹ 'in mí¹. 13 Tsu jin² in ni jí² do: “Jileei²¹ 'in mí¹ coon¹³ 'e sii²¹ Ña'ñu^{1u} 'in tiin¹³ mo 'ii.” 14 Pe, çxiiala lí² mí¹ tsá² wa' mo jo jai² galí²i? Joon, çxiiala lí² jai² líí²i tsá² Cristo wa jo mo ganúu^{2un} tya'a? Joon, çxiiala lí² nuu^{1un} tsá² wa jo 'in mo seein²¹ wa'a jmaa^{13a} júu³? 15 Joon, çxiiala lí² jmaa^{13a} tsá² júu³ wa'a jo¹ mo sii¹ in tsá² 'ii? Jiin¹³ la nigajin² ni jí² tya' Dios: “i'Áa¹ mo 'ya²gi 'e tíí²i tya' 'in tsá² 'in tsacwó² júu³ tya' xiiala seein²¹ tsá² tyú² coon¹³ Dios joon 'in cwó² 'e júu³ tyú² tya' 'e tiin¹³ tsá²!”

16 Pe jon' jileei²¹ jmaa¹ nuu^{13un} 'e júu³ tyú² do tya' 'e tiin¹³ tsá². La gajin² Isaías ni jí² tya' Dios: “Ña'ñu^{1u}, ç'iin galijai² galí²i júu³ tyii'i?” 17 Tsu 'e jai² 'e nigalí²i tsá² galí¹ tsu 'wii¹³i niganúu^{2un} 'e júu³ do. Joon 'e júu³ nuu^{1u} do 'e júu³ cwáain¹ tya' Cristo.

18 Pe unngí² 'nu: çTi jo mo nuu^{1u} tsá² Israel 'e júu³ do? jNiganuu^{1o}! Tsu ni jí² tya' Dios jin² in: Niganúu^{2un} tsá² júu³ tya'a la caain²¹ ni cwoo¹³ juncwii²¹.

Joon 'e júu³ síí¹i nigatyía¹ ca tí³ ni 'wó².

19 Pe unngí²gi 'nu: çTi jo mo ga'øøi²¹-tsi tsá² Israel 'e júu³ ninúu^{2un} do? Tsu gajin² Moisés: Ijmée^{1na} 'naa' 'e tyín²-'oo' tya' tsá² coon²¹ fuu²¹ 'in líí²naa' 'e jo lín² 'ido tsá² tyiia;

joon ijmée¹na 'naa' 'nii'²¹-oo' coon¹³ coon fuu²¹ 'in
 líi²naa' 'e jo 'øøi'²¹-tsi 'ido.

²⁰ Joon Isaías do coon²¹ tsáa¹gi gajin²in:

Nigatsee²¹i jna 'in tsá² 'in jo mo ga'naai¹³ jna;

joon gajné¹na tyani 'in tsá² do 'in jo mo gamú¹ jna.

²¹ Joon mo gafaa²¹ Isaías do cwáain¹ tya' tsá² Israel,
 gajin²in: “La coon²¹ jmi²¹² 'í³ cwóo³oo 'e tø²øø
 tsá² 'in jo jmoo¹o nɯ¹³, 'in tsá² 'in jo tsi tsa'goo²¹o.”

11

Tsá² Israel 'in natiin¹³

¹ Wana la joon, ¿ti nigatiui² Dios tsá² tya'a tsá²
 Israel? ¡Esa la joon! Tsɯ jna-a líi¹na tsá² Israel.
 Joon líi¹na jún² tya' Abraham joon 'li²¹² tsafeei¹
 tyiia sii²¹ Benjamín. ² Jo mo gatiui² Dios tsá² tya'a
 'in nigalicwii¹in la mo jéei¹. Tsɯ ñí² 'naa' la jin²
 ni jí² tya' Dios cwáain¹ tya' Elías mo gafaa²¹a Elías
 júu³ tyú² joon gacwoo¹o tsaa² tya' tsá² Israel. Elías
 do gajin²in sii²¹i Dios: ³ “Ña'ñɯ¹ɯ', nigajngaa¹³mo
 'ino tsá² tyi'i 'in cwoo¹o júu³ tyú² tyi'i joon ni-
 gafin¹in ni altar tyi'i. Joon jii¹³ jna-a seen²¹na
 joon 'iin²¹²in 'ino jngaa¹³mo jna jon.” ⁴ Pe Dios
 gañii¹: “Nigajmá³aa coon²¹ dyía¹ mil tsá² tyiia
 'in jo gasii²¹ 'wojní¹i tyani 'in tsá² cun'uu³ sii²¹
 Baal.” ⁵ La joon jon nano nigasáai¹ɯ Dios coon¹³
 'e feei¹-tsi tya'a 'inlíi¹³ tsá² Israel ilíi²in tsá² tya'a.
⁶ Joon ga'ii²¹ Dios 'in tsá² do coon¹³ 'e feei¹-tsi
 tya' 'ido jon' wa ga'ii²¹i tya' 'e nigajmaa¹a 'ido. Tsɯ
 wana ga'ii²¹i Dios 'ido tya' 'e tyú² 'e nigajmaa¹a jo
 ga'ii²¹i 'wii¹³ galifée¹-tsi tya' 'ido.

7 ¿'Ee ifa²a' cwáain¹ tya' 'elo? 'In tsá² Israel do gali'in²¹²in wa'a 'ii'²¹ Dios 'ii pe jo 'ee gali'²i pe jiin¹³ 'in gatyii¹³in Dios gali'¹o. Joon galibán¹mo 'in catyaa², 8 jiin¹³ la gajin² ni ji² tya' Dios: “Dios jmaa¹a 'e ituun²mo 'e 'i¹-tsi 'in tsá² do; gacwo¹o 'ido unní¹i pe jo jna²a, joongi gacwo¹o 'ido loocwóo¹o pe jo nuu¹un, joon la joon lí² ca jmíi²¹² no.” 9 Joon 'líi²¹² David gajin²in:

Cwolí² 'e tyú² seein²¹ coon¹³ 'e gøø²¹ø lawa coon²¹ ni lá², 'e coon¹³ la joon ityuun¹in joon ini² wúu¹.

10 Cwolitiui² unní¹i joon jo jna²gi,
 cwolí² 'e lituu²¹ moowó¹o coon¹³ laa²¹² 'e tyaan¹an
 coon²¹ tøø²mo.

'In tiin¹³mo 'in tsá² jo seein²¹ Israel

11 Unngíi³ 'naa', mo gatyuin² tsá² Israel, ¿ti gacíi¹³i coonti? ¡'Esa la joon! Xü lí' cii¹³i galí. Tsü coon¹² 'e jo gajmaa¹a nüü¹³un tsá² Israel do galí² ijma¹ Dios tiin¹³ tsá² 'in jo seein²¹ Israel, 'e coon¹³ la joon ili'in²¹²in tsá² Israel 'e la joon jon. 12 Joon wana galí² 'e tyú² tya' tsá² taain²¹² juncwii²¹ 'e jo gajmá¹a tsá² Israel nüü¹³ün, joon ga'laa¹a tsá² Israel ilisá² 'e tyú² tya' tsá² 'in jo seein' Israel, ¡xiiala fee¹gi ilisá² mi 'ii'²¹ Dios 'ii tún¹!

13 Pe 'iin²¹²na fuu²¹²uu 'naa', 'in jo seein²¹ Israel. Dios gasii²¹in jna 'e cwó³ jna júu³ tyú² tya' tsá² 'in jo seein²¹ Israel. Joon fee¹ jmóo³oo to² tyiia, 14 'e coon¹³ la joon ili'in²¹²in 'inlíi¹³ tsagóo³oo jmaa¹a la gajmaa²¹a' la joon itiin¹³in. 15 Tsü wa mo'o gatiui² Dios tsá² Israel joon coon¹³ joon galiseein²¹

'in tsá² taain²¹² juncwii²¹ tyú² tyani Dios, ¿'ee ilí² mi 'ii²¹ Dios 'ii tún¹? 'Ilí² 'e iliseen²¹ mo tún¹ 'in nijúin¹ do. ¹⁶ Tsu wana joon²¹ tsá² tya' Dios 'e con² nifu la joon jon nigajoon²¹ o la tøøi² con² do. Joon wana tya' Dios 'e jmóo³ tya' coon²¹ 'mó² la joon jon tya' Dios 'e cwáa¹ tya'a.

¹⁷ 'E lí¹ la líi¹ 'inlíi¹³ tsá² Israel líi¹ cwáa¹ tya' 'mó² olivo nawuun²¹ joon 'naa' líi¹naa' lawa cwáa¹ tya' 'mó² olivo 'e cwaain²¹ jee²¹² nuu²¹ 'e si'láai¹ jee²¹² 'e 'mó² olivo 'ee tyú² do. Joon coon¹³ la joon galí¹ ga'ii¹³naa' 'e pí²-tsi tya' jmóo³ 'e 'mó² olivo tyú² do. ¹⁸ Pe jo jmaa²aa' jløø¹³naa' lagi 'in tsá² Israel 'in líi¹ la lí¹ cwáa¹ tya' 'mó² olivo 'e nasiwuun²¹. Wa jmoo²oo' la joon, cwotii¹³-oo' jo 'ii²¹ 'e jmóo³ do wa pí³-tyii' pe 'naa' 'ii¹³naa' wa' pí³ tya' 'e jmóo³ do.

¹⁹ Coon²¹ jo¹ ngaa²¹² mo ifu²u jna: “Ja²mo júu³ tyi'nɛ, pe siwuun²¹ 'e cwáa¹ do 'e lí² 'láa¹na coon¹³ 'e 'mó² olivo tyú² do.” ²⁰ Joon, “tyú²-ɛ”, fuu²¹²uu, pe 'e cwáa¹ olivo nasiwuun²¹ do, nasiwuun²¹ tsu 'wii¹³ jo jai² mo galí²i joon 'nɛ ni'láa¹u'u coon¹³ 'e 'mó² do jiin¹³ tsu 'wii¹³ jai² lí²u. Tsu 'wii¹³ joon, jo jmoo²o jloo³, jiin¹³ ngi¹i coon²¹ tún². ²¹ Tsu wana jo gajmaa¹ a Dios feei¹-tsi tya' 'in tsá² 'in líi¹ la lí¹ cwáa¹ siwuun²¹ tya' 'e 'mó² tyú² do coon²¹ɛ jo 'e ijmáa¹ a feei¹-tsi tyi'i wa'a jo jai² lí²u. ²² Cón²on cwáain¹ xiiala feei¹-tsi Dios pe cón²on cwáain¹ jon xiiala coon²¹ tsáa¹ jmoo¹o Dios. Nigajmaa¹ a coon²¹ tsáa¹ coon¹³ 'in nigatyuun¹³in do, pe fee¹mo-tsi tyi'i. Pe 'ná¹ 'ii¹³gi'i 'e feei¹-tsi tyi'i tsu wana jo la joon, tsu iwiin²¹ 'nɛ jon. ²³ Pe joon wana jai²

lín²in 'in tsá² Israel do tún¹ ilí² 'láai¹ Dios 'ii tún¹ jee²¹² 'mó² tyú² do. Tsu tñ²mo Dios 'láa¹i 'e lí¹ nisiwuun²¹un. ²⁴ Tsu wana 'nu, 'in líi¹ cwáa¹ 'mó² olivo gacwáin¹ jee²¹² nuu²¹, ga'láa²u coon¹³ 'e 'mó² olivo 'e tyú² la jo tñi² jmá¹ tsá², ζti jon' jogi tyán² to² wa'a 'e 'laa¹i tún¹ cwáa¹ tya' 'e 'mó² olivo tyú² do tún¹, joon la no líi¹ 'in tsá² Israel do?

Itiin¹³ tsá² Israel li gatséi¹

²⁵ Tsaru¹u', 'e jo lín²naa' tsá² ñii²¹²-tsi yaanaa', 'iin²¹²na 'e liñí² 'naa' 'e júu³ 'uuin²¹ lo: nigalibáin¹ 'in tsá² Israel jiin¹³ ca gatí² la tí² 'in tsá² jo seein²¹ Israel. ²⁶ Joon mo lí² la joon jileei²¹ tsá² Israel itiin¹³in jiin¹³ la nigajin² jí² tya' Dios: 'In jmoo¹o láai² tsá² ijó¹ fu Sión, joon ja'woo¹³o jilaa²¹ 'e gó² jee²¹² tsá² Israel.

²⁷ Joon, 'elo ilisá² júu³ tyiia²¹² isí¹³na coon¹³on, "Ici³ñ jilaa²¹ tsaa² tya'a."

²⁸ Joon cwáain¹ tya' 'e júu³ tya' xiiala itiin¹³ tsá² 'in tsá² Israel do galíi¹ lawa tsá² 'in 'ei¹ Dios 'e ilisá² goon¹ fo² feei¹ tyii'. Pe 'iin²¹² mogi Dios 'ii tsu tyii¹³in 'lñ²¹² tsacøøi¹³ tya'a. ²⁹ Tsu jilaa²¹ 'e cwó² Dios jo tyii²¹ tún¹. Joon jo jaa²¹-tsi wana nagatø¹ø tsá². ³⁰ Jo gajmaa²aa' núu¹³un' tya' Dios la mo jée¹, pe niga'ii¹³naa' 'e feei¹-tsi Dios tyii' tsu 'wii¹³ jo gajmaa¹a nuu¹³un 'in tsá² Israel do. ³¹ Joon galí² 'e jo nuu¹³un tsá² Israel 'e coon¹³ la joon lí² jmá¹ Dios feei¹-tsi tya'a jiin¹³ la nigajmaa¹a tyii'. ³² Tsu Dios gajmaa¹a 'e jo jmáa¹a nuu¹³un jileei²¹ 'e coon¹³ la joon lí² jmáa¹a feei¹-tsi tya' jileei²¹.

33 Lii¹ feei¹-tsi Dios tya' tsá², joon lii¹ jmi¹-tsi joon 'áa¹mo 'øøi²¹-tsi. Jiin¹³ jaain²¹ jo lí² 'øøi²¹-tsi jilaa²¹ 'e 'i¹-tsi Dios jon'gi lí² 'øøi²¹-tsi tsá² 'e jmoo¹o Dios cwáain¹ tya' tsá². 34 “¿'lin 'in 'øøi²¹-tsi 'e 'i¹-tsi Ña'ñu¹u'? si ¿iin ga'e² 'e 'ii 'ee? 35 ¿'lin nigacwo² Ña'ñu¹u' 'e jmaa¹a 'e røø²¹i Ña'ñu¹u' 'ii? 36 Tsu jilaa²¹ 'e sá² nigacwoo¹o Dios joon 'ii gajmaa¹a jilaa²¹ 'e sá², joon jilaa²¹ 'e sá² 'e tya'o.” ¡Cwoun-goo²¹o tsá² Dios coon²¹ tøø²mo! Amén.

12

'Ná¹ cwoi² tsá² yaai Dios

1 Tsu 'wii¹³ joon tsaru¹u', mi³ii tyaní²ii' coon¹³ 'e feei¹-tsi tya' Dios, 'e cwóo¹³naa' yaanaa' lawa coon²¹ fa¹ 'e jiin¹ tya' Dios. 'E coon¹³ la joon lí¹naa' jiin¹³ tsá² tya' Dios tsu 'elo 'e tí²-tsi Dios. Tsu 'elo 'e tí²na' jmoo²¹o' lawa tsá² 'in 'øøi²¹-tsi. 2 Joon jo seen²¹naa' jmaa²aa' jiin¹³ la tyu² to² 'e juncwii²¹ lo. Unsi²naa' 'e 'i¹-'oo' 'e coon¹³ la joon lí² unsi²naa' 'e jmoo²oo'. 'E coon¹³ la joon lí² liñí²ii' 'e 'iin²¹²in Dios 'e tyú²-u, joongi 'e 'yaai-tsi joongi 'e sitsiin¹.

3 Tsu fuu²¹²uu 'naa' jileei²¹ 'naa' coon¹³ 'e feei¹-tsi Dios gajmaa¹a tyia: xuun 'i¹-'oo' yaanaa' lí¹gi la gatí²naa'. Tyú²gi wa'a 'i¹-'oo' coon²¹ tún², jiin¹³ la 'e nigacwo¹ Dios 'naa' 'e jai² lí²naa' la jaain²¹ la jaan²¹naa'. 4 Tsu lawa cuerpo tya' tsá² 'e lí² 'láai² 'ii¹³ joon la coon²¹ 'ii¹³ jmaa²¹i to² pe jo jmoo¹o la jmoo¹o 'ii¹³ catyiaa². 5 La joon lí¹i jna'. 'Láai² 'ii¹³ to² 'e jmaai²¹ jna' la jaain²¹ la jaan²¹na'. Joon sicaan²¹na' lawa coon²¹ cuerpo tya'

Cristo. Joon xɸfiin¹³ fúu¹o' 'e sicaan²¹na' tí² ca'ii¹³ tí² ca'ii¹³ 'e líí¹na' coon²¹ cuerpo.

6 Joon Dios nigacwo¹o jna' 'láai² 'ii¹³ to² ilí² jmoo²¹o' la jaain²¹ la jaan²¹na'. Nigacwo¹ Dios tsá² to² lí² jmáa¹a la jaain²¹ la jaain²¹ jiin¹³ la 'iin²¹²in. Joon jile¹e' 'ná¹ jmoo²¹o' 'e to² do gacwo¹ Dios jna' coon²¹ tún². Wana gacwo¹ Dios tsá² to² 'e jma²a tsá² júu³ tyá² tya'a, 'ná¹ cwo¹ 'in tsá² do júu³ coon¹³ jilaa²¹ 'e jai² líí²i. 7 Joon wana gacwo¹ Dios tsá² to² wa'a unjí²in tsá² xeei²¹, 'ná¹ unjí²in 'in tsá² do 'e tyá². Joon wana gacwo¹ Dios tsá² to² wa'a 'e²e tsá² xeei²¹, 'ná¹ cwo¹-tsi 'ido 'e²e tsá². 8 Joon wana gacwo¹ Dios tsá² to² wa'a tyá¹-tsi tsá² xeei²¹, 'ná¹ cwo¹-tsi jmáa¹a. Joon wana gacwo¹ Dios tsá² to² 'e cwo²o cuu² tsá² xeei²¹, 'ná¹ cwó² 'e cuu² do 'e coon²¹ 'e 'i¹-tsi. 'In tyɸ² to² 'ná¹ tyɸ² to² coon²¹ tún², joon 'in uncoon¹³on 'in seein²¹ fa¹³ 'ná¹ jmáa¹a 'e jløø¹³mo.

E 'ná¹ jmáa¹a 'in jai² líí²i Cristo

9 Cwoli'iin²¹²naa' 'a la jai² la jaain²¹ la jaan²¹naa'. Cwoli'ee¹moo' 'e gó² joon jmaa²aa' 'e tyá². 10 'Ná¹ li'iin²¹²naa' la jaain²¹ la jaan²¹naa' jiin¹³ la 'iin²¹²in tsá² la 'oo²¹ ruu²¹i. 'Ná¹ tsáai¹-oo' la jaain²¹ la jaan²¹naa' líí¹gi lagi yaanaa'.

11 Jo cwolín²naa' tsá² 'in fui². Cwoo²oo' pí³ yaanaa' wa'a jmaa²aa' to² tya' Ña'ñɸ¹ɸ' ce caain²-oo'.

12 Jmaa²aa' jløø¹³naa' coon¹³ 'e sijaan²¹aan'. Taa²¹ jmaa²aa' mo moo²oo' wúu¹. Joon jo cwo'ín²-oo' wa'a foo²¹oo' júu³ tyá².

13 Uncoon¹³on' 'in tsá² jai² líi² Cristo 'in seein²¹ fa'í³ joon 'ii'¹³moo' 'e tyú²-u 'in jafeei¹³ 'naa'.

14 Mí²hí' wa'a uncwaai¹³ Dios 'in jmaai²¹ 'naa'. Mí²hí' wa'a uncwaai¹³ Dios 'ii, jo mí²hí' wa'a jmeei²¹ Dios 'ii.

15 Jmaa²aa' jløø¹³naa' coon¹³ 'in tsá² 'in jløøi¹³ joon chí²hí' coon¹³ 'in tsá² 'in cí²i.

16 Cwoseen²¹naa' coon²¹ 'e líi²naa' la jaain²¹ la jaan²¹naa'. Jo jmaa²aa' jloo¹³ 'naa' pe ngí²hí' coon¹³ 'in tsá² 'wéi¹ do. Jo cwolín²naa' tsá² 'in líi¹'i 'in ñii²¹²-tsi 'áai¹.

17 Jo cóon¹³oon' tyii' 'e gó² jmoo¹o tsá² tyii' tya' jiiin¹³ jaain²¹. Cwoo¹³-'oo' wa'a jmaa²aa' jmaai¹³ 'e tyú² tyani jileei²¹ tsá². 18 Jmaa²aa' xiiia²¹ jiiin¹³ lí² 'e seen²¹naa' tyú² coon¹³ jileei²¹ tsá². 19 Tsaru¹u', 'in 'iin²¹²na, jo coon¹³naa' tyii' yaanaa' pe cwoo²oo' 'a 'e² Dios wúu¹ 'ña'o 'ido. Tsu ni jí² tya' Dios jin²in: “Jna-a líi²na 'e²e wúu¹, jna-a ici³hí tya' 'ino, jin² Ña'ñu¹u’.” 20 Joon gajin²in: “Wana un'aaí² 'in 'ei¹ 'nu, cwoo¹³xu 'e dø¹o. Joon wana unjmúu¹i, cwoo¹³xu 'e 'uun²¹un. Tsu wana jmoo²o la joon icwo²o fa'hí²¹ tya' 'in 'ei¹ 'nu 'e lí¹ lawa'a xu²u mí³ jí²yú' tyí¹i.” 21 Jo cwo¹o wa'a líi²¹ 'e gó² 'nu; jmaa²a 'e líi¹'i 'e gó² do coon¹³ 'e tyú².

13

1 Jileei²¹ tsá² 'ná¹ jmáa¹a nuu¹³un jiiin¹³ la to² tyu² tsaa'to². Tsu Dios cwoo¹o jilaa²¹ to² 'e sá² joon Dios siin²¹in jileei²¹ tsaa'to². 2 Joon jileei²¹ 'in jo jmoo¹o nuu¹³un to² tyu² tsaa'to² lawa jo jmoo¹o nuu¹³un to² tyu² Dios tsu Dios gacwo¹o 'in tsaa'to²

do 'e to² 'oo¹o. Joon 'in jo jmoo¹o n^{uu}¹³ 'ii in'láa¹a
 joon inii²¹² wúu¹. ³ Tsu 'in tsaa'to² do jo jmaai¹ to²
 wa'a toon²¹on fo²-tsi tya' 'in jmoo¹o 'e tyá² pe tya'
 'in jmoo¹o 'e gó². ¿Ti 'iin²¹²u'u seen²¹u'un 'e jo fo² 'í¹
 tyi'i tyani tsaa'to²? Wa'a 'iin²¹²u'un la joon, jmaa²a
 'e tyá² joon 'in tsaa'to² do ilitsáai¹-tsi 'nu. ⁴ Tsu 'in
 tsaa'to² do jmoo¹o to² tya' Dios 'e seen²¹un tyá².
 Pe wana jmoo²'o 'e gó² 'ná² lín²u 'e 'goo²¹'o. Tsu
 'í³mo to² 'e 'oo¹o tsaa'to² 'ii²¹ 'e 'e²e tsá² wúu¹. Joon
 Dios gacwoo¹o 'ido to² 'e 'oo¹o wa'a lí² 'e²e wúu¹
 coon²¹ tsáa¹ tya' 'in jmoo¹o 'e gó². ⁵ Tsu 'wii¹³ joon
 'áa¹mo tyiin² wa'a jmaa²a n^{uu}¹³u to² tyu² tsaa'to².
 'E coon¹³ la joon jon' wa' 'e tyu²mo'o 'e wúu¹ do pe
 jmoo²'o la ñi²i tí²mo'o jmoo²'o. ⁶ Joon tsu 'wii¹³
 joon ci²ii' 'laa¹³ tya' tsaa'to² tsu 'in tsaa'to² do
 jmoo¹o to² tya' Dios joon la joon jmoo¹o.

⁷ Ci²ii' 'e jilaa²¹ 'e røø²¹naa'. Wana røø²¹naa' cuu²
 'e 'í³in tsá², ci²ii'. Joon wana røø²¹naa' cuu² tya'
 'laa¹³ 'e 'nii¹i tsá², ci²ii' jon. Jmaa²aa' n^{uu}¹³u' tya'
 'in 'ná¹ jmaa²aa' n^{uu}¹³u' joon un'goo²¹oo' 'in 'ná¹
 un'goo²¹oo'. ⁸ Jo cworøø²¹naa' tya' jii¹³ jaain²¹.
 Cworøø²¹naa' jii¹³ 'e 'ná¹ li'iin²¹²naa' la jaain²¹ la
 jaan²¹naa'. Tsu 'in 'iin²¹²in 'in catyaa²i nigajmaa¹o
 jilaa²¹ jii¹³ la to² tyu² ley do. ⁹ Tsu 'e ley do
 jin²in: “Jo foo¹³'o tsam²i² tya' tsá² xeei²¹, jo jn-
 gaa¹³un tsá², jo jmaa²a 'uun²¹, jo fu²u júu³ tajuu²¹
 jii¹³ jaain²¹, jo jmaa²a 'iin²¹²un 'e sá² tya' tsá²
 xeei²¹.” Pe 'e ley lo, joon coon¹³ jilaa²¹ ley catyia²
 'e sitsiin¹ coon¹³ 'e júu³ lo: “Cwoli'iin²¹²mo'o tsa-
 goo²'o jii¹³ la 'iin²¹²u'un 'wo'o.” ¹⁰ 'In 'iin²¹²in
 tsagoo¹o jo 'ee 'e gó² jmoo¹o tya' 'ido. Joon coon¹³

la joon 'in 'iin²¹²in tsagoo¹o iuntsiin¹ 'e ley do.

¹¹ Joon, tsu 'wii¹³ ñi²oo' xiiala ngó¹ tiempo, 'ná¹ jnaa¹-oo' 'e cwuu²¹moo' tsu tyan'gi najó² 'e tiin¹³na' lagi la mo 'wiin²¹² mo gajai² galí²na'.
¹² Ningó¹ xuu²¹² niui²¹gi joon najatyéen¹mo 'e jná² jmí²¹² tsu 'wii¹³ joon 'ná¹ tuu²¹²u' 'e jmoo²¹o' la jmoo¹o tsá² li nuu²¹; joon 'ná¹ tyí¹³i' ñi³ la tyan¹an 'láa² 'in ngi¹ li jná² joo²¹.
¹³ Cwongí²i' la tíi² ngi¹ 'in ngi¹ mo jmí¹. Jo ngi²i' to² 'ín¹ jon'gi tyá²a' jmí²¹² li to²o tsá² mii¹³. Jo ngi²i' to² feei²¹ tsamí² jon'gi ngi²i' to² jmoo¹o 'e gó². Jo 'ná²a' mii¹³ jon'gi'i 'áa³a' tsiwúu¹.
¹⁴ 'Ná¹ cwojmaa²aa' la gajmaa¹a Ña'ñu¹u' Jesucristo joon jo 'i¹-oo' wa' jmaa²aa' jiin¹³ la 'yaai¹-tsi ngú¹ taan²¹²naa'.

14

Jo fó²oo' 'e gó² tya' tsaru¹u'

¹ Joon wana seein²¹ tsá² 'in xu jai² líi² 'ii¹³naa' 'ido jee²¹² 'naa' pe jo cwo²o júu³ ruu²¹naa' tya' cwáain¹ 'e jo 'ee to² 'ín³.
² Tsu 'inlíi¹³ líi²i' 'e lí² dø² doñi'ee 'e sá² pe seein²¹gi 'inlíi¹³ 'in xu jai² líi² 'in gø²o jiin¹³ jon².
³ Joon 'in tsá² do 'in lí² dø² doñi'ee 'e sá² jo tíi² faa²¹a 'e gó² tya' 'in tsá² 'in jo gøø²¹ jilaa²¹ 'ii¹³. La joon jon 'in tsá² do 'in jo gøø²¹ jilaa²¹ níi³ 'e sá² jo tíi² faa²¹a 'e gó² tya' 'in tsá² do 'in gøø²¹ doñi'ee 'e sá², tsu na'ii²¹mo Dios 'ii²¹.
⁴ Xiiala cwói¹¹ faa²¹ tsá² 'e gó² tya' jaain²¹ 'in jmoo¹o to² tya' tsá² xeei²¹? Tsu cwáain¹ tya' fii²¹²o 'ido lí² 'ii²¹ wa jmoo¹o 'e tyú² si' 'e gó² 'ee. Joon tyú²-u icwo'í¹i tsu Ña'ñu¹u' lí² jmáa¹a taa²¹ 'ido.

5 La joon jon seen²¹mo jon tsá² 'in 'i¹-tsi 'e tyiin²gi coon²¹ jmii²¹² lagi 'e jmii²¹² catyiaa², joon seen²¹mo 'in 'i¹-tsi 'e coon²¹ røø²¹ jilaa²¹ jmii²¹². Joon jileei²¹ 'ná¹ litsáai¹-tsi 'ña'a. 6 'In un'øøi¹ coon²¹ jmii²¹², un'øøi¹ 'e jmii²¹² do 'e un'goo¹o Ña'ñu¹u'. La joon jon jmoo¹o 'in jo un'øøi¹ jiiin¹³ coon²¹ jmii²¹². Jo un'øøi¹ jmii²¹² tsu coon¹³ la joon líi²i 'e un'goo¹o Dios. La joon jmoo¹o 'in gøø²¹ jilaa²¹ 'ii¹³, gøø²¹o 'e un'goo¹o Dios tsu gacwo¹o 'maai¹³ Dios. Joon 'in jo gøø²¹ jilaa²¹ 'ii¹³, jo gøø²¹ø 'e un'goo¹o Dios joon gacwo¹o 'maai¹³ Dios.

7 Tsu jiiin¹³ jaain²¹ jee²¹² jna' 'e seen²¹na' jiiin¹³ tyi'yiaa' jon'gi júun²na' tyi'yiaa'. 8 Tsu wa' seen²¹na', seen²¹mo' tya' Ña'ñu¹u' joon wana nijúun²na' júun²mo' tya' Na'ñu¹u' jon. Joon wa' seen²¹na' si júun²na' 'ee líi¹na' tsá² tya' Ña'ñu¹u'. 9 Tsu Cristo gajúun²in joon gajiiin¹o tún¹ joon coon¹³ la joon galíi¹i Ña'ñu¹u' tya' 'in nigajúin¹ coon¹³ 'in jiiin¹.

10 Pe 'nu-u, ¿'ee líi' jmoo²o 'ii²¹ tya' ruu²¹u? ¿'Ee líi' jmoo²o 'e jo tsáai¹-o'o 'ii? Tsu jilee²¹na' 'ná¹ tsaa²¹a' tyani Cristo ilisá² 'ii²¹ tyi'. 11 Tsu ni jí² tya' Dios jin²in:

'Ee la ja²mo seen²¹na, jin² Ña'ñu¹u'. Joon coon¹³ 'e joon 'e jai² ijuui²¹ jileei²¹ tsá² 'wojni¹i tyani³ii.

Joon jileei²¹ icwo² 'maai¹³ Dios 'e tyú¹mo 'ii.

12 Joon jilee²¹na' 'ná¹ jnii²¹²i' cwáain¹ tyi' tyani Dios la jaain²¹ la jaan²¹na'.

Jo jmaa²aa' wa'a tyuui² tsaruu²¹naa' wa' tee²¹i coon¹³tsaa²

13 Tsu 'wii'¹³ joon jo faa'^{13a} 'e gó² tya' la jaain²¹ la jaain²¹ tsá². Li' cii'¹³ⁱ; jmaa^{2aa} faa'^{13aa} 'laa'²¹, cwo'^{2-oo} jo jmaa^{2aa} jii'^{13xu} wa'a tyuui² tsaru^{21naa} wa'a xuu'²¹ⁱ coon'¹³ tsaa². 14 Ñi'^{2oo} joon tsáa^{1mo}-tsii coon'¹³ Ña'ñu'^{1u} Jesús 'e jo 'e sá² jii'¹³ coon²¹ 'e gøø'²¹ tsá² wa'a jmoo^{1o} 'leei'²¹ tsá², pe wana 'i¹-tsi tsá² 'e 'lee'²¹ⁱ 'ña'a, joon 'lee'^{21mo} joon. 15 Joon wana coon'¹³ 'e tyé^{2e} jmoo^{21o} 'e 'leei'²¹ tsaru^{1u} jo ngí²ⁱ la 'iin'^{212na} 'ii. Tsu 'wii'¹³ joon jo jmoo^{21o} coon'¹³ 'e tyé^{2e} wa' 'leei'²¹ 'in tsaru^{1u} do tsu gajúin¹ Cristo 'wii'¹³ tya'a. Tsu wana 'leei'²¹ 'in tsaru^{1u} la joon, niga'leei'^{21mo} jii'¹³ tsu 'wii'¹³ nigatyé^{2e} jii'¹³ 'e 'iin'^{212mo}. 16 Tsu 'wii'¹³ joon jo cwoo^{21o} coon'¹³ 'e jmoo^{21o} 'e faa'^{21a} tsá² 'e gó² tya' 'e sá² 'e tyú² tyi'. 17 Tsu 'e tyu'² Dios to² tsá² jo lí¹ jii'¹³ coon'¹³ 'e gøø'²¹ tsá² si 'e 'uun'²¹ tsá² 'ee. 'E tyu'² Dios to² tsá² lí¹ lawa coon²¹ juncwii²¹ tya' tsá² coon²¹ tsáa¹, 'e lí¹ 'e seein²¹ tsá² tyú² tyani Dios, joon 'e seein²¹ tsá² jløø'^{13mo} coon'¹³ 'ii'²¹ tya' Espíritu Tyú² tya' Dios. 18 Joon 'in jmoo^{1o} la joon to² tyu'² Cristo, 'e 'yaa¹-tsi Dios tya'a joon ifaa'²¹ tsagoo^{1o} 'ee tyú² tya'a.

19 Joon la joon cwocwoo'¹³-tsi' 'e jmoo^{21o} jii'¹³ 'e saan'^{212a} tyú^{2-u} la 'oo'²¹ jna', joon iuncóon^{13on} la jaain²¹ la jaan^{21na} 'e tsáai^{1gi}-tsi' 'e jai'² líi'^{2na}. 20 Tyú^{2gi} wa jo jmoo^{21o} 'e jo 'ee to² 'í³ 'e gajmaa^{1a} Dios coon'¹³ 'e tyé^{2e}. Tsu né^{2o} 'e la ja'^{2mo} 'e tyú² jilaa'²¹ 'e gøø'²¹ tsá², jo jmoo^{1o} 'leei'²¹ tsá² pe 'e gó² jmoo^{21o} wana tyé^{2e} 'e jmá¹ 'e xuui'²¹ tsaa² tsaru^{1u}. 21 'E tyú^{2gi} wa jo tyú^{3u} ngú¹, si 'né^{2e}

vino 'ee, si jmoo²¹o', 'ee doñi'ee ijmá¹ tyuuin¹³ tsaru¹u' si jmoo²¹o' xuui²¹ tsaa² 'ee, si jmoo²¹o' 'e xugi tsáai¹-tsi 'ido Dios 'ee. ²² Tsu 'e jai² 'e tsáai¹-tsi' la jaain²¹ la jaan²¹na' 'ná¹-a 'e tsáai¹-tsi' tyani Dios. jJoon jløø¹³mo 'in tsá² jo cwo²o 'ña'a tsaa² coon¹³ jilaa²¹ 'e jmoo¹o! ²³ Pe wana 'in gø¹² cu²-tsi 'noo¹o tsaa² coon¹³ 'e gøø¹²¹ø do tsu jo mo gøø¹²¹ø wa 'e tsáai¹-tsi, joon jilaa²¹ 'e jmoo¹o tsá² 'e jo tsáai¹-tsi, 'noo¹o tsaa².

15

Jmaa²a 'e 'yaai¹-tsi tsaruu²¹u jon' 'e 'yaai¹-o'o 'wo'o

¹ Joon jileei²¹ jna' 'in tsáai¹-tsi líi¹gi 'ná¹ uncóon¹³on' coon²¹ tún² 'in tsá² catyaa² 'in xugi jai² líi²i, joon jo jmoo²¹o' jiin¹³ 'e 'yaai¹-tsi' yiaa'. ² La jaan²¹na' 'ná² jmoo²¹o' jiin¹³ la 'yaai¹-tsi ruu²¹i 'e sá² 'e tyú² tya'a joon ilitsáai¹gi-tsi 'e jai² líi²na'. ³ Tsu Cristo jo gajmaa¹a 'e 'yaai¹-tsi 'ña'a, tsu ni jí² tya' Dios jin² xiiala nigalí¹: “Jna-a ga'ii¹³na 'e júu³ 'laa²¹ 'e gacwoi² tsá² 'naa'.” ⁴ Tsu jilaa²¹ 'e gataan¹an tsá² ni jí² tya' Dios la mo jéei¹, gataan¹an i'e²e jna' 'e coon¹³ la joon 'e sá² 'e sijaan²¹²an' tsu 'wii¹³ 'e júu³ taa¹³ 'e jí² do ijmá¹a taa²¹ jna' joon icwo²o jna' fo'feei¹ tyi'. ⁵ Cwocwo²o Dios 'naa' 'e seen²¹naa' jløø¹³naa' coon¹³ 'in catyaa² do. Joon Dios do lí² cwo²o 'naa' 'e jmaa²aa' taa²¹ joon lí² cwo²o 'naa' fo'feei¹ tyii'. Cwouncoon¹³ Dios 'naa' 'e canii²mo 'i¹-oo' coon¹³ 'in catyaa² do la gajmaa¹a Cristo Jesús, ⁶ 'e coon¹³ la joon

jilee²¹naa' lí² ungoo²¹oo' coon²¹ caain²¹ Dios, 'in Jmii²¹ Ña'ñu¹u' Jesucristo.

'E júu³ tyu² tya' tsá² 'in jo seein²¹ Israel

⁷ Tsu 'wii¹³ joon 'ii¹³naa' la jaain²¹ la jaan²¹naa' jii¹³ la ga'ii²¹ Cristo jna' 'e coon¹³ la joon un'goo¹o tsá² Dios. ⁸ Tsu fuu²¹²uu 'naa' 'e Dios gasiin¹in Cristo gauncoon¹³on tsá² Israel 'e coon¹³ la joon gauntsiin¹ júu³ ga'ii¹i tya' 'li²¹² tsacøøi¹³ tyi'. Joon coon¹³ la joon gajmaa¹a Dios júu³ 'e jo cuu²¹i júu³ tya'a. ⁹ Gajó² jon Cristo 'e lí² un'goo²¹o tsá² 'in jo seein²¹ Israel Dios tsu 'wii¹³ 'e feei¹-tsi tya' 'ido. La gajin² ni jí² tya' Dios:

Tsu 'wii¹³ joon iun'goo³oo 'nu jee²¹² tsá² 'in jo seein²¹ Israel.

Joon i'øø³øø coon²¹ icwó³oo máa¹³u'un.

¹⁰ Joon lí' lí² xiia²¹ jin² ni jí² do:

Cwojløø¹³naa' tsá² jo seein²¹ Israel, coon¹³ 'in tsá² tya' Dios.

¹¹ Joon lí' lí² xiia²¹gi jin²:

Cwoo¹³ 'naa' 'maai¹³ Ña'ñu¹u' jilee²¹naa' tsá² taain²¹² ni cwoo¹³ juncwii²¹.

Joon faa¹³aa' xiiala feei¹ 'ii jileei²¹ tsá².

¹² Joon Isaías gataan¹an jí² do jin²in:

Lawa coon²¹ jmóo³ 'mó² 'e 'yeei²¹ sun³ tya' la joon inii¹³ jaain²¹ tsá² jee²¹² jmóo³ Isaí.

Joon ityu²u to² jileei²¹ tsá² jo seein²¹ Israel.

Joon 'in tsá² do 'in jo seein²¹ Israel 'e jo cu²-tsi coon¹³ 'ii.

¹³ Joon nano mí³ii tyani Dios, 'in cwo² jna' 'e sijaan²¹²an', mí³ii wa'a cwo² Dios 'naa' 'e jløø¹³naa'

'áai¹ joon 'e iliseen²¹naa' tyú² coon¹³ 'ii' wii¹³ ja²mo líi²naa' 'ii. Joon mí³ii 'e coon¹³ 'ii'²¹ tya' Espíritu Tyú² tya' Dios 'e lí² un'láa²naa' 'e i'øøi²¹gi-'oo' 'e sijáan²¹²an' ca gasái¹.

14 Joon 'naa' tsaru¹u', tsáa¹mo-tsii 'e 'naa' seen²¹naa' 'e tyúmoo', joon 'øø²¹mo-'oo' jilaa²¹ joon tíi²moo' cwoo²oo' tsá² cwáain¹ la jaain²¹ la jaan²¹naa'. 15 Pe, tsaru¹u', tsu 'wii¹³ 'e feei¹-tsi Dios tyiia 'e fuu²¹²uu 'naa' coon¹³ 'e jí² lo coon¹³ júu³ coon²¹ tsáa¹, 'e coon¹³ la joon jo 'iin²-'oo'. 16 Gajmaa¹a Dios feei¹-tsi tyiia 'e jmáa³aa jiin¹³ la to² tyu² Jesucristo jee²¹² tsá² 'in jo seen²¹ Israel. Joon 'e to² jmóo³oo do 'e cwó³oo 'e júu³ tya' Dios tya' 'e tiin¹³ tsá². Joon yu to² cwó³oo 'e júu³ lo 'e lí² líin²in 'in tsá² jo seen²¹ Israel do lawa coon²¹ fa¹ 'in nigatyii¹³in Espíritu Tyú² 'e ti¹-tsi Dios.

17 Joon tsu 'wii¹³ líi¹na tsá² tya' Cristo Jesús 'áa¹mo jløø¹³na coon¹³ 'e to² gajmáa³aa tya' Dios. 18 Joon fuu²¹²uu 'naa' jiin¹³ la gajmaa¹a Cristo 'wii¹³ jna wa'a ilí² jmá¹ nuu¹³ tsá² jo seen²¹ Israel. Joon jilaa²¹ 'elo galí² júu³ fo²oo coon¹³ 'e gajmáa³aa. 19 Galí² la joon jon coon¹³ 'ii'²¹ tya' li² joongi tya' milagros joongi coon¹³ 'ii'²¹ tya' Espíritu Tyú². Joon coon¹³ la joon nigacwó³oo júu³ ce jilaa²¹ tya' xiiala itiin¹³ tsá² 'wii¹³ cwáain¹ tya' Cristo. Nigacwó³oo 'e júu³ lo ca Jerusalén joongi la caain²¹ fuu²¹ ca tyá¹ fu cwoo¹³ li sii²¹ Ilírico. 20 Joon nigacwo³-tsii 'e cwó³oo 'e júu³ tyú² tya' 'e tiin¹³ tsá² li jo mo ganúu²un tsá² jiin¹³ cafu xiiala gajmaa¹a Cristo tya' tsá², 'e coon¹³ la joon jo jmóo³oo to² li nga'naa¹

tsá² xeei²¹ jmoo¹o to² la lo. ²¹ Pe la jin² ni jí² tya' Dios:

'In jo mo ganúu²un jiin¹³ coon²¹ naa¹³ cwáain¹ tya' Cristo inúu¹un júu³ tya' 'ido.

Joon in'øøi²¹-tsi 'in tsá² do 'in jo mo ganúu²un cwáain¹ tya'a.

Tin²¹² Poo² tsáa¹a fu Roma

²² Tsu 'wii¹³ joon jo gali¹ii yafoo¹³na 'naa' xu¹fiin¹³ 'láai² naa¹³ gali¹iin²¹²na góo³oo. ²³ Pe nano niga'yee²¹mo to² tyiia fu li taan²¹²na lo. Joon tsu 'wii¹³ nigali¹iin²¹²na ca la mo jéei¹ 'áai¹ yafoo¹³na 'naa', ²⁴ 'i¹-tsii yafoo¹³na 'naa' mi ngí³na ní³ii fu li sii²¹ España. Joon lí²na wa'a ilí² uncoon¹³naa' jna 'e fu¹ 'yuu²na do mi yuui¹³ 'e li'yaai¹-tsii 'e jøø²na 'naa'. ²⁵ Pe nano ningóo³oo 'yuu²na fu¹ ní³ii Jerusalén 'e nicóon³xuu 'e cwo³oo 'in ru¹'u' 'in néei¹ do. ²⁶ Tsu 'in tsaru¹'u' néei¹ li sii²¹ Macedonia coon¹³ 'in néei¹ li sii²¹ Acaya niga'i¹-tsi wa'a 'e uncaain²¹xu cuu² 'e sín¹in tya' 'in tsaru¹'u' tañí² néei¹ Jerusalén. ²⁷ Joon 'yaa¹mo-tsi 'e gajmaa¹a la lo tsu lawa 'e røø²mo 'ido. Tsu 'in tsá² jai² lí²i néei¹ Jerusalén do nigajmaa¹a coon²¹ 'e tyú² tya'a 'e jai² lí²i coon¹³ 'in tsá² do 'in jo seein²¹ Israel do. Joon 'in tsá² jo seein²¹ Israel do cwáain¹ tya'o 'ná¹ jmáa¹a coon²¹ 'e tyú² tya'a coon¹³ 'in tsá² Israel do. ²⁸ Joon mo ga'yeei²¹ 'e cwáain¹ lo, joon nijoon¹³oo 'e cuu² do, ijúu³uu fu España do, joon yafoo¹³na 'naa' mi ngí³na. ²⁹ Joon tsáa¹mo-tsii igaa¹³na fu li née¹naa' i'ii¹³na' coon²¹ caan²¹mo 'e cwaai³ tya' júu³ tya' Cristo do.

30 Tsaru¹u', mí³h tyani²ii' coon¹³ 'e tsáa¹mo-tsi' Ña'ñu¹u' Jesucristo joongi coon¹³ 'e ii'²¹ 'e cwo²o Espíritu Tyú² do jna' 'e iin²¹²mo' 'ii, coon¹³ joon mí³h tyani²ii' 'e cwo²oo' pí³ yaanaa' caan²¹mo coon¹³ jna 'e mí²h' tyani Dios 'wii²¹² tyiajna. 31 Mí²h' tyani Dios wa'a iláa²mo jna ja'cwo²¹ 'in jo jai² líi² néei¹ Judea joon wa'a i'ii'²¹mo røø²¹ 'in tsaru¹u' néei¹ Jerusalén 'e cuu² tyáan³aan do. 32 Mí²h' jon, wa' iin²¹²in Dios, icwéi¹na yajóø²na 'naa' jløø¹³moo joon i'ii'²¹xu 'woo²¹oo jee²¹² 'naa'. 33 Mí³h tyani Dios, 'in cwó² 'e seein²¹ tsá² tyú² coon¹³, 'e iuncoon¹³ 'naa'. Amén.

16

Sí¹i Poo² 'aai²¹² tsá²

1 Fuu²¹²uu 'naa' wa'a ii'¹³naa' coon²¹ tún² 'in tsamí² ru¹u' Febe. Gauncoon¹³ 'áai¹ 'ido 'in tsá² jai² líi²i Cristo 'in néei¹ fuu²¹ Cencrea. 2 'Ii'¹³naa' 'ii coon¹³ 'e sii²¹ Ña'ñu¹u' la tíi²i jmá¹ tsá² la 'oo²¹ ru¹u' 'in jai² líi²i Cristo. Joon 'naa' uncoon¹³oon' Febe do coon¹³ jilaa²¹ 'e jmaai¹ to² tya'a tsu 'in lo nigauncoon¹³ tsá² fúui¹ 'áai¹ la joongi jon nigauncoon¹³o jna jon.

3 'Aa²¹²moo' fo²oo fuu²uu' Priscila coon¹³ Aquila 'in nigajmaa¹a to² tya' Cristo Jesús coon¹³ jna. 4 'E tooin² 'mó¹ 'ii²¹ tya'a 'e galaai²¹ jna 'e fo² 'e 'ii¹ tyiia ijúun²na do. Joon jna cwóo³oo 'maai¹³ 'ido joon jon' jiin¹³ jna cwóo³oo 'maai¹³ pe jileei²¹ tsaru¹u' 'in jai² líi²i Cristo 'in jo seein²¹ Israel. 5 'Aa²¹²moo' fo²oo fuu²uu' jileei²¹ tsaru¹u' 'in jai² líi² 'in licaain²¹ inu tya' Priscila coon¹³ Aquila

do. 'Aa²¹²mo'o fo^{2oo} jon Epeneto, jaain²¹ tsá²
'in 'iin²¹²na 'áai¹ joon 'ii nifu jee²¹² 'in néei¹ li
sii²¹ Acaya do ja^{2mo} galíi² Cristo. ⁶ 'Aa²¹²mo'o
fo^{2oo} María 'in nigajmaa^{1a} to² 'áai¹ jee²¹² 'naa'.
⁷ 'Aa²¹²moo' fo^{2oo} fuu^{2uu} 'in tsagóo^{3oo} Andrónico
coon¹³ Junias. Caan^{21mo} táa¹ⁱ 'ido coon¹³ jna tsi
'nũñí³ joon tyá^{2-ũ} cwii¹ⁱⁿ 'in tsá² tya' Cristo 'in líi¹
apóstoles 'ii. Joon jo^{1o} galíi² Cristo la jéi^{1gi} jna.

⁸ 'Aa²¹²mo'o fo^{2oo} fuu^{2uu} Amplias, 'in líi¹
tsaru^{1u} 'in 'iin²¹²na coon¹³ 'e jai² líi^{2na} Ña'ñũ^{1ũ}.
⁹ 'Aa²¹²mo'o fo^{2oo} Urbano 'in nigajmaa^{1a} to² tya'
Cristo Jesús coon¹³ jna'a, la joon jon Estaquis, 'in
tsá² 'in 'iin²¹²na. ¹⁰ 'Aa²¹²mo'o fo^{2oo} fuu^{2uu} Apeles,
'in nigacwo³ⁱⁱ tyá² jilaa²¹ wúu¹ 'áai¹ ganii²¹ⁱ wii¹³
'e jai² líi²ⁱ Cristo. La joon jon 'aa^{212moo} fo^{2oo}
'in tsá² néei¹ inũũ tya' Aristóbulo. ¹¹ 'Aa²¹²mo'o
fuu^{2uu} 'in tsagóo^{3oo} Herodión. La joon jon fuu^{2uu}
'in tsá² néei¹ inũũ Narciso 'in jai² líi²ⁱ Ña'ñũ^{1ũ}.
¹² 'Aa²¹²moo' fuu^{2uu} jon Trifena coon¹³ Trifosa 'in
jmoo^{1o} to² tya' Ña'ñũ^{1ũ}. 'Aa²¹²mo'o fuu^{2uu} jon 'in
tsamí² ru^{1u} 'in 'iin²¹²na', Pérsida, 'in nigajmaa^{1a} to²
tya' Ña'ñũ^{1ũ} 'áai¹. ¹³ 'Aa²¹²mo'o fo^{2oo} fuu^{2uu} Rufo,
'in tsá² jai² líi²ⁱ Cristo 'in 'yũjúu³ⁱ 'áai¹, coon¹³ sáa^{3o}
'in nigalíi¹ lawa sáa^{3aa} jon. ¹⁴ 'Aa²¹²moo' fo^{2oo}
fuu^{2uu} jon Asíncrito, coon¹³ Flegonte, coon¹³
Hermas, coon¹³ Patrobas, coon¹³ Hermes, coon¹³
jilei²¹ tsaru^{1u} 'in taain²¹² coon¹³ 'ii. ¹⁵ 'Aa²¹²moo'
fuu^{2uu} jon Filólogo, coon¹³ Julia, coon¹³ Nereo
coon¹³ tsamí² ruu²¹ⁱ, coon¹³ Olimpás coon¹³
jilei²¹ tsaru^{1u} 'in jai² líi² 'in taain²¹² coon¹³.

16 'Aa²¹²naa' la 'oo²¹ ru¹u' la jaain²¹ la jaan²¹naa' cuu²uu' caai²¹ ni² ruu²¹naa'. Jileei²¹ 'in jai² líi² Cristo 'in néei¹ lo sii¹in 'aa²¹²naa'.

17 Tsaru¹u', mí³ii tyani²ii' 'e cóon²oon' cwáain¹ 'in tsá² do 'in jmoo¹o poo²¹² jee²¹² 'naa' coon¹³ 'e 'ee¹e si jmoo¹o tyuuin²¹ tsá² 'ee joon 'noo¹o tsá² tsaa². Tsu jilaa²¹ 'elo li' cii¹³i lí¹ la niga'e² tsá² 'naa'. Jmaa²aa' coon²¹ coon¹³ 'in tsá² no, ¹⁸ tsu 'in tsá² no jo jmaa¹ 'ii²¹ to² tya' Ña'ñu¹u' Jesucristo. 'In tsá² no jmaa¹a 'ii²¹ to² jiiin¹³ 'e ijmaa²¹i to² 'ña'o joon júu³ tya'a 'áai¹ to² joongi' áai¹ jloo³ joon coon¹³ júu³ joon cón² too² tsá² jo li²i. ¹⁹ Joon jilee²¹mo ñi² xiiala jmoo² 'naa' núu¹³uu' joon tsu 'wii¹³ joon jløø¹³mo coon¹³ 'naa'. Joon 'iin²¹²na ilín²naa' tsá² 'in 'yuui¹³ 'e jma¹ 'e tyú² jon' wa'a 'in jma¹ 'e gó². ²⁰ Joon 'in Dios 'in jmoo¹o 'e sein²¹ tsá² tyú² tyani¹i jmoonoo idyee¹³i 'in 'líi¹³ Satanás 'wii²¹² tíi¹³ii' in'øø¹³naa' 'ii. Cwauncwaai¹³ Ña'ñu¹u' Jesucristo 'naa'.

²¹ Sii¹mo jon 'aa²¹²naa' 'in tsá² sii²¹ Timoteo 'in jmoo¹o to² coon¹³ jna. Sii¹mo jon Lucio, coon¹³ Jasón coon¹³ Sosípater 'in líi¹i tsagóo³oo.

²² Joon jna-a, Tercio, 'in nigataan¹an ni jí² 'e júu³ lo síi³na jon 'aa²¹²naa' lawa tsá² 'in jai² líi²i Cristo jon.

²³ 'Aa²¹²mo' jon jin² Gayo, 'in fii²¹² 'nú¹ li tyín¹³na joon cwoo¹o 'ido jon 'núu¹u li licaain²¹ 'in jai² líi²i Cristo. La joon jon sii¹in Erasto 'aa²¹²mo 'naa'. Erasto do líi¹i 'in naní² cuu² tya' fuu²¹ lo. Joon 'in tsaru¹u' Cuarto sii¹in 'aa²¹²mo'.

²⁴ Cwouncwaai¹³ Dios jileei²¹ 'naa'. Amén.

Júu³ li gatséi¹

²⁵ Joon nano cwoun'goo²¹o' Dios 'in lí² jmá¹ 'e pí³gi-'oo' coon¹³ 'e júu³ tyú² tyia tya' xiiála itiin¹³ tsá². Cwóo³ jna 'e júu³ lo joongi 'e² jna tsá² cwáain¹ tya' Jesucristo. Joon 'e júu³ tyú² do jmoo¹o júu³ 'e júu³ 'uuiⁿ²¹ gasáa¹a Dios ca la mo 'wiin²¹² juncwii²¹. ²⁶ Pe nano coon¹³ 'e to² tyu² 'in Dios 'in seein²¹ coon²¹ tøø²mo, nigajmaa¹a júu³ coon¹³ 'e jí² tya' Dios 'e gajmaa¹a 'in tsá² 'in nigacwó¹ júu³ tya' la mo jéei¹. Joon 'e júu³ 'uuiⁿ²¹ do gajmaa¹a Dios 'e cwii¹i jileei²¹ tsá² taain²¹² juncwii²¹ 'e coon¹³ la joon lí² jo¹o líin²in joon lí² jmáa¹a nuu¹³un.

²⁷ ¡'li²¹mo Dios 'e un'goo²¹o tsá² 'ii 'wii¹³ Jesucristo coon²¹ tøø²mo! Joon jiiⁿ¹³ 'ii-o líi¹ Dios 'in ñii²¹²-tsi. Amén.

Juu³ ty² 'e gafaa^{'21} Dios tya' tsá²
New Testament in Chinantec, Quiotepec
(MX:chq:Chinantec, Quiotepec)

copyright © 1983 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chinantec, Quiotepec

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chinanteco, Quiotepec [chq], Mexico

Copyright Information

© 1983, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chinantec, Quiotepec

© 1983, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

3808f8d2-c323-5477-a114-0f18fe74613e